

GŁOS PABIANIC

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV.

WTOREK 16 LISTOPADA 1948 ROKU.

Nr 314 (259)

LUD FRANCJI NIE ULEGNIE!

Mimo represji i gwałtów -- bohaterka walka górników o wolność i prawo do życia trwa siódmy tydzień z niezmiennym uporem

PARYŻ, PAP. — Strajk górników francuskich trwa z niesłabnącą siłą już siódmy tydzień. W wielu ośrodkach górniczych przystąpili do pracy, obecnie przerwali ją ponownie na znak protestu przeciwko represjom rządu.

Związek zawodowy górników opublikował komunikat, w którym podkreśla z uznaniem twardą postawę strajkujących i wyraża wiarę w ich ostateczne zwycięstwo.

Akcja represyjna rządu w stosunku do strajkujących uległa dalszemu spotęgowaniu. Liczba aresztowanych przekracza 1.500 osób.

W rejonie Bethune przeciwko 200 górnikom wszczęto postępowanie sądowe. W miejscowości Deczeville oddziały policji usiłowały przy pomocy kolb i pałek gumowych rozprościć pochód, złożony z górników, kobiet i dzieci manifestujących przeciwko krwawym zajściom w dniu 11 bm. na Polach Elizejskich w Paryżu. Policja aresztowała deputowanego Giveste oraz zastępcę sekretarza generalnego związku zawodowego górników Gui Berta, którzy występowali w obronie manifestantów.

Akcja solidarnościowa społeczeństwa francuskiego ze strajkującymi górnikami zatacza coraz szersze kręgi. Dotychczas zebrano na fundusz pomocy strajkującym przeszło 156 milionów franków.

Robotnicy portowi w Lorient, St. Nazaire oraz Rouen wypowiedzieli się w referendum za rozpoczęciem strajku nieograniczonego celem poparcia swych żądań w sprawie podwyżki płac. W Brescie robotnicy przerwali prace, protestując przeciwko udziałowi wojska w wyładowywaniu okrętów. W Bordeaux trwa akcja strajkowa. W Dunkierce robotnicy portowi wypowiedzieli się za strajkiem powszechnym. Ostateczne wyniki referendum w sprawie ogłoszenia strajku powszechnego robotników portowych we Francji opubli-

nowane zostaną w środę.

W Marsylii w dalszym ciągu strajkują marynarze, którzy nie stawili się do pracy mimo otrzymania nakazów mobilizacyjnych.

Sobotni 24-godzinny strajk powszechny w Paryżu miał przebieg spokojny. Jedyne w okęgach podmiejskich, w Suresnes, Villejuif oraz XIII dzielnicy miasta na

placu d'Italie doszło do zajść na skutek zaatakowania manifestantów przez policję.

Na wiadomość o aresztowaniu w Puteaux pięciu działaczy związkowych robotnicy Suresnes sformowali pochód, udając się pod komisariat policji, w którym działacze ci byli przetrzymywani. Przybyli samochodem policjanci zaatakowali robot-

ników przy pomocy pałek gumowych, a następnie oddali do tłumy serię strzałów, raniąc 3 osoby, w tych 74-letniego starca. Użycie przez policjantów broni palnej potwierdził jako naoczny świadek zajścia, korespondent urzędowej agencji prasowej France Presse.

Do zajść doszło również na placu d'Italie, gdzie policja zaatakowała kolbami i pałkami gumowymi 3-tysięczny tłum, domagający się uwolnienia przetrzymywanych w miejscowym komisariacie robotników aresztowanych w czasie demonstracji w Villejuif.

Wielka bitwa o twierdzę Suczou

Wojska Czang-Kai-Szeka opuściły Paoting i Czeng-Tse. Amerykanie odwołują misję wojskową z Chin

LONDYN (PAP). Jak donoszą z Nankinu, walki o Suczou trwają z niesłabnącą siłą. Mimo oporu wojsk kuomintangowskich, chińskie wojska ludowe zbliżyły się do lotniska w Suczou. W kołach kuomintangu przyznają, że zostały poczynione wszelkie przygotowania w celu ewakuacji lotniska w Suczou.

LONDYN, PAP. — Według wiadomości, nadeszłych do Nankinu w poniedziałek wieczorem, co najmniej 3 dywizje armii Kuomintangu zostały kompletnie rozbite podczas ostatniej wielkiej bitwy w Chinach środkowych. Armia Kuomintangu poniosła olbrzymie straty w zabitych, rannych i wziętych do niewoli.

Słychać równocześnie, że około 10 tysięcy żołnierzy wojsk Kuomintangu pod dowództwem gen. Yen-Shi-Shan przeszło na stronę armii ludowej w Taiyuan, stolicy prowincji Shansi. W prowincji tej panuje niezwykle krytyczna sytuacja.

Zacięte walki w Salonikach

Tsaldaris nie może utworzyć nowego gabinetu

RZYM (PAP). Jak donosi agencja Elefteri Ellada, oddziały greckiej armii demokratycznej w dalszym ciągu toczą zacięte walki w Salonikach, a zwłaszcza w dzielnicy Fanuriu.

Siły zbrojne 11 dywizji armii demokratycznej wkroczyły do miasta Satista w Macedonii środkowej biorąc do niewoli kilkunastu żołnierzy, w tym dwóch oficerów.

Oddziały drugiej dywizji armii demokratycznej, operujące na odcinku Rumelii, zajęły miasteczko Platano Naupaktias w Grecji południowej.

RZYM (PAP). Kryzys rządowy w Grecji trwa w dalszym ciągu. Tsaldaris, któremu powierzono misję sformowania nowego gabinetu, napotyka na poważne trudności w wykonaniu tego zadania. Rozmowy, jakie przeprowadził on z przywódcami różnych stronnictw reakcyjnych — Venizelosem, Papandreu, Gonatasem, Sofulis i innymi nie dały wyników. Spór toczy się dookoła podziału tek ministerialnych i osoby przyszłego premiera. Sofulis oświadczył przedstawicielom prasy, iż nie zamierza wziąć udziału w nowym rządzie.

PARYŻ (PAP). Powołując się na wiarygodne informacje, uzyskane w nankińskich kołach politycznych, agencja France Presse donosi, że Stany Zjednoczone zawiodły rząd kuomintangowski o decyzji odwołania niemal wszystkich członków amerykańskiej misji wojskowej w Chinach. Członkowie tej misji pełnili zarówno funkcje doradców przy sztabie, jak i inżynierów wojsk nacjonalistycznych.

Gen. Fu-Tso-Yi, naczelny dowódca wojsk Kuomintangu w północnych Chinach, czyni podobno przygotowania do założenia swej kwatery w Tang-Ku-Se, stanowiącym dla Tientsinu wylot na morze. Ma on przystąpić do ewakuacji z północnych Chin elementów opozycyjnych, które określa mianem „defetystów“. Nad siłami roboczymi i zasobami wojskowymi na tym terytorium ma być wprowadzona ścisła kontrola. Gen. Fu-Tso-Yi ewakuował już dwie ważne stolice prowincjonalne — Paoting w Hoper i Czeng-Tse w Jehol, obie położone na zapleczu Tientsinu wewnątrz kraju.

W poniedziałek do Szanghaju przybyło około 200 cudzoziemców, uciekających przed działaniami wojennymi, które zbliża ją się obecnie do Nankinu, stolicy Chin kuomintangowskich.

Okrety amerykańskie stoją w portach beczynnie

Olbrzymi strajk robotników portowych objął oba wybrzeża USA. Wstrzymanie wysyłki towarów do Europy zachodniej

NOWY JORK (PAP). W Stanach Zjednoczonych trwa strajk pracowników portowych i marynarzy handlowych. W portach zachodnich i północnych przerwało pracę 75 tys. robotników portowych. Domagają się oni podwyższenia płac i polepszenia warunków pracy.

W związku ze strajkiem przerwana została praca przy załadunku i wyładunku okrętów. Wstrzymany został eksport towarów do Europy w ramach planu Marshalla. Okrety pasażerskie, przybywające z Europy kierowane są do portów Kanady. Przedsiębiorstwa kolejowe przerwały dostawę artykułów do portów objętych strajkiem. Wstrzymały również dostawy angielskie towarzystwa okrętowe.

Dziennik „Daily Worker“, omawiając

strajk pracowników portowych w Stanach Zjednoczonych stwierdza, że robotnicy amerykańscy, podobnie jak klasa robotnicza w Europie rozczarowani są skutkami planu Marshalla. Zapewniano ich, że w związku z realizacją tego planu zlikwidowane będzie bezrobocie, że nastąpi znaczne ożywienie na liniach okrętowych między Stanami Zjednoczonymi i Europą. Jednakże rzeczywistość zadala klam tym twierdzeniom.

NOWY JORK (PAP). Robotnicy portowi w Filadelfii odmówili załadowania prowiantu i poczty dla amerykańskich wojsk, stacjonowanych w zachodniej Europie. Przedstawiciel związku zawodowego robotników portowych oświadczył, że strajkują

cy są zdecydowani nie wracać do pracy, aż do chwili uwzględnienia ich postulatów.

Imperialiści wysyłają morderców dla dokonania zamachów na przywódców ludu Francji

PARYŻ, PAP. — Sekretariat Francuskiej Partii Komunistycznej ogłasza komunikat następującej treści:

Kierownictwo partii dowiaduje się, że osobnik, pochodzenia włoskiego, posiadający obywatelstwo amerykańskie, który w roku 1946 udał się do Włoch w celu zor-

ganizowania zamachu na naszego towarzysza Togliattiego, przebywa obecnie we Francji. Nowym jego zadaniem ma być zorganizowanie zamachu na kierowników francuskiego ruchu robotniczego, a w szczególności na towarzyszy Andre Marthy i Benart Frachona. Siły reakcji krajowej i międzynarodowej, nie mogąc przeszkodzić rozwojowi sił robotniczych i demokratycznych, myślą dzisiaj o morderstwach politycznych.

Komunikat przypomina dalej fakt, że jeden z tygodników paryskich zamieścił rozkład domu sekretarza generalnego Francuskiej Partii Komunistycznej — Thoreza. Fotografie te — stwierdza komunikat — są prowokacją policyjną, która ma służyć ewentualnym zamachowcom.

Na zakończenie komunikat wzywa masy pracujące i wszystkich republikanów do wzmożenia czujności.

Obrady polsko-radzieckiej komisji

dla współpracy naukowo-technicznej między obu krajami

Warszawa, PAP. — Dnia 12 listopada 1948 roku rozpoczęły się w Warszawie obrady polsko-radzieckiej komisji naukowo-technicznej powołanej zgodnie z umową z dnia 5 marca 1947 r. między Rządem R. P. a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o polsko-radzieckiej współpracy naukowo-technicznej.

Delegacji radzieckiej przewodniczy minister A. J. Michajłow, przewodniczącą komi-

tetu do spraw wynalazków i racjonalizacji przy Radzie Ministrów ZSRR.

Delegacji polskiej przewodniczy wiceminister Przemysłu i Handlu E. Szyr.

Poszczególne zagadnienia są rozpracowywane przez grupy ekspertów obu stron.

Celem obrad jest ustalenie konkretnych zagadnień i tematów oraz sposobów i środków realizacji współpracy naukowo-technicznej między obu krajami.

Konferencja dzielnicowa

Dzielnicy Bałuty

W dniu 16. 11. br. o godzinie 15 odbędzie się Konferencja Dzielnicowa Dzielnicy Bałuty Polskiej Partii Robotniczej w lokalu własnym przy ul. Zgierskiej nr 71. W konferencji bierze udział 102 delegatów oraz przedstawiciele Polskiej Partii Socjalistycznej.

KOMITET DZIELNICOWY.

Pużakowskie bagno zdrady narodu i klasy robotniczej

Sanacyjni prowokatorzy stoczyli się do haniebnego roli współników gestapo. „Akcja Antykomunistyczna” — dla współpracy z okupantem niemieckim

WARSZAWA PAP — 15 bm. Rejonowy Sąd Wojskowy w Warszawie po kilkudniowej przerwie przystąpił do dalszego rozpatrywania sprawy przewodniczącego nielegalnej organizacji WRN z Kazimierzem Pużakiem na czele.

Na wstępie rozmowy oskarżyciel publiczny p. Zarakowski wniósł o dopuszczenie do wodu z akt znajdujących się w archiwum Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, będących częścią archiwum Agencji Antykomunistycznej, zdobytego przez oddział Armii Ludowej w akcji przy ul. Poznańskiej 14 w pierwszej połowie 1944 r.

NOWE DOKUMENTY ZDRADY

Prokurator powołuje się na poszczególne akta i wyjątki z archiwum Agencji Antykomunistycznej, a przede wszystkim na tzw. „instrukcję wywiadu przeciwko „K”, której częścią pierwszą nosi tytuł: „Cele roboty „K”, niebezpieczeństwo i konieczność przeciwdziałania”. Druga część instrukcji zatytułowana: „Sekcja „K” dotycząca zorganizowanego specjalnego wywiadu przeciwko komunistom, za wera następujące wskazówki:

Poleca się natychmiast zorganizowanie 1) specjalnych sekcji „K” na szczeblu okręgu i powiatu, przeznaczonych wyłącznie do spraw K, 2) specjalnych brygad „K” jako organu wykonawczego na poszczególne rejony, dzielnice, ośrodki przemysłowe, osiedla robotnicze itp. 3) Zadaniem sekcji „K” jest dokładne i gruntowne rozpoznanie Polskiej Partii Robotniczej, Gwardii Ludowej, luźnych grup, organizacji sympatyzujących i współpracujących z komunistami, wywiadu i oddziałów dywersyjnych sowieckich, nastrojów ludności miejscowej i jej stosunku do „K”.

Spśród zadań jakie stoją przed specjalnym wywiadem przeciwkomunistycznym, dokument pochodzący z okresu okupacji, wymienia m.in. następujące: „rozpoznanie polega na ustaleniu akcji sabotażowo - dywersyjnej, organizacji akcji sabotażowo - dywersyjnej w ramach okręgów, dzielnic itd., specjalizacji, składu i wyszkolenia, zapoznanie w broń i środki techniczne, planu akcji, konkretnych zamierzeń i wykonania (sabotaż wielki, sabotaż mały, akcja dywersyjna). Notować wszystkie akty sabotażowo - dywersyjne i sprawdzać, które są dziełem „K” (komunistów).

MELDUNKI DLA GESTAPO

Przedstawiając Sądowi dalsze dokumenty pochodzące z archiwum Agencji A, prokurator powołuje się na zawarte w archiwum konkretne meldunki wywiadów Agencji. Mel

W kilku wierszach

W Paryżu zwołano zebranie „małej szóstki” pod przewodnictwem przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa Bramuglii.

W poniedziałek po południu w zakładach Peugeot w Paryżu wybuchł gwałtowny pożar, który zniszczył warsztaty reperacyjne, wyrządzając poważne szkody.

Bawiący w Paryżu na sesji ONZ minister spraw zagranicznych Gwatemali — dr. Enrique Munoz Meany — złożył oświadczenie, oskarżające Wielką Brytanię o to, że zagroziła suwerenności Gwatemali, wysadzając znów swe posiłki wojskowe w Hondurasie brytyjskim.

(—) Pijanli żołnierze amerykańscy wywołali w niedzielę awanturę na jednym z dworców berlińskich. Żołnierze obrzucili kolejarzy i pasażerów stękiem obelg oraz umieruchomili na pewien czas komunikację kolejową, przestawiwszy sygnały.

dunki te podszyfrowane kryptonimami agentów zawierają szczegółowe dane personalne i adresy oraz charakterystykę działaczy robotniczych z terenu Warszawy. Jeden z meldunków zawiera długą listę nazwisk członków PPR z Ursusa i Pruszkowa. Prokurator podkreśla, że lista ta obejmuje częściowo nazwiska ludzi, którzy w tym czasie, tj. w 1944 r. znajdowali się na Pawiaku.

PUŻAKOWSKIE „WTYCZKI” DO ORGANIZACJI WALCZĄCYCH Z OKUPANTEM

Dalsze części cytowanej przez prokuratora instrukcji zawierają szczegółowe dane, dotyczące organizacji wywiadu antykomunistycznego oraz wskazówki określające dobór ludzi zaangażowanych przez Agencję „A” w charakterze wywiadowców. Jeden z cytowanych przez prokuratora fragmentów instrukcji głosi np. m. in.: „najskuteczniejszą metodą jest wywiad głęboki, tzn. wtyczki i podrzuty (posiadanie kogoś w „K” względnie podrzucenie do „K”). Należy szukać i angażować ludzi, już zaangażowanych w robotę „K” starając się dotrzeć do centrów roboty komunistycznej. Upatrzonego działacza komunistycznego należy poddać gruntownej i wnikliwej obserwacji, poznać cechy osobiste, warunki i tryb życia, stosunki i upodobania, wady charakteru i ułomności. Poznanie upodobań i ułomności stwarza wyjątkowo duże możliwości do opanowania danego osobnika i utrzymania go w ręku a więc w konsekwencji do eksploatawania, zdradzenia tajemnic i t.d. Groźba wymuszania i pieniądze są jednym z najskuteczniejszych środków otrzymania wia domości.

Wywiadowcy, idący na „podrzutka” zrywa ją wszelkie kontakty z niniejszą organizacją. Wywiadowca musi iść na robotę „pełną parą” dla komunistów, przynajmniej pozornie nie uchylać się od niczego aby pozyskać zaufanie. Celem bowiem jest dojście jak najwyżej w hierarchii partyjnej.

PODSUWANIE PROWOKATORÓW DO ORGANIZACJI PODZIEMNYCH

W uzupełnieniu w instrukcji podane jest następujące pouczenie: „poddaj obserwacji należy działaczy socjalistycznych znanych z sympatią do komunistów lub szczególnego radykalizmu.

Wskazówki dla wywiadowców i obserwatorów, dotyczące stosowania prowokacji brzmią jak następuje: „Chcąc uzyskać informacje na tematy, poruszane wyżej, należy podsumować w rozmowie te tematy, sugerować je stwarzając pozory, że się jest zwolennikiem PPR. Można również podrzucać pisma lub ulotki PPR (Trybuna Wolności, Barykada Wolności) obserwować jak wywołują oddźwięk. (Prowokacji nie mogą uprawiać ludzie znani poprzednio z odmiennych przekonań.”

Prokurator powołuje się również na meldunek o sekretarzu Sempolowskiej, o radcy prawnym PPR i Gwardii Ludowej dzielnicy Mokotów, który zginął w czasie okupacji.

REKA W REKĘ Z GESTAPO

Ostatnia cytowana przez prokuratora informacja, pochodząca z archiwum Agencji A,

podaje, iż KW PPR poszukuje intensywnie Glasa, który przyczynił się do likwidacji poszczególnych organizacji komunistycznych. Wiadomo jest, podkreśla prokurator, iż Henryk Glas był bliskim współpracownikiem Błajasa, wysłanego do Agencji A przez Kazimierza Pużaka.

Po rozpatrzeniu zgłoszonego wniosku dowodowego przewodniczący Sądu udzielił następnie głosu prokuratorowi p. Zarakowskiemu, w celu wygłoszenia mowy oskarżycielskiej.

PROKURATOR OSKARŻA

Wysoki Sądzie — rozpoczyna prokurator. — Proces Kazimierza Pużaka i współoskarżonych odbywa się w wyjątkowej chwili, gdy cała klasa robotnicza po gruntownej rewizji swoich doktryn i tradycji, po zdemaskowaniu istotnej reakcyjnej roli całych ogniw i grup, które wcisnęły się do ruchu robotniczego — stoi u progu zjednoczenia.

Proces Kazimierza Pużaka odbywa się w chwili, gdy rewolucyjna, całą duszą oddana sprawie postępu awangarda klasy robotniczej zdziera zasłonę z przeszłości, ujawniając rzeczywistą rolę agentów kapitalizmu, nastających do ruchu robotniczego, którzy często — pod maską postępu — misterną zbrodnią — robota tworzyli sztuczne przeciwnieństwa, utrzymując przed długi czas rozbiście w ruchu robotniczym — ostatnią deskę ratunku zagrożonej w swym istnieniu burżuazji.

ZDRAJCY SPRAWY ROBOTNICZEJ

W swej historii ruch robotniczy stale się musiał bronić przed kapitalistyczną agenturą najróżnorodniejszych odcieni, która drogą dywersji i prowokacji realizowała swoje zadania. Jednym z epizodów obrony klasy robotniczej przed kapitalizmem jest proces Kazimierza Pużaka i współoskarżonych.

Prokurator przechodzi do przedstawienia sądowi sylwetek poszczególnych oskarżonych.

KAZIMIERZ PUŻAK — mówi prokurator — to stary, wytrawny pilsudczyk, którego publicysta tej epoki, Wacław Lipiński, określa mianem reprezentanta kół politycznych Pilsudskiego. Pużak mistrz intrygi i prowokacji, który tak misternie umiał zachować pozory niezależności, umiał również jako utalentowany uczeń pilsudczykowski „dwojki” zachować nieraz pozory wrogości wobec swojego patrona i zleceńdowcy. Pużak w toku przewodu sądowego nie dobił z siebie ani jednego akcentu obrony swej ideologii. Nie stał go było nawet na gest, na możliwość przedstawienia się jakiejś idei.

TADEUSZ SZTREM DE SZTREM, JÓZEF DZIRGIELEWSKI i WIKTOR KRAWCZYK pochodzą z tego samego środowiska.

Z tej PPS, która wydała z siebie pilsudczyzmy, u podstaw której leżał imperializm, militarizm i nacjonalizm wywodzą się wszyscy oskarżeni, zasiadający tu przed wysokim Trybunałem.

ODPRYSKI SANACYJNEJ „DWOJKI”

Prokurator podkreśla, że w konsekwencji oblicza moralnego i politycznego oskarżonych na salę sądową w toku rozprawy

wdarły się, za nimi odpryski sanacyjnego aparatu policyjnego. Prokurator cytuje następujący fragment zeznań świadka Jerzego Krzymowskiego, b. naczelnika wydziału bezpieczeństwa w ministerstwie spraw wewnętrznych departamentu Zyborskiego, odzwierciedlającego wzajemne stosunki rządu sanacyjnego z ówczesną PPS. Zeznania świadka Majerskiego z warszawskiego urzędu śledczego i Wojciechowskiego, b. referenta komisariatu rządu odsłoniły niekonszachów sanacji z Pużakiem.

PUŻAKOWSKA

AGENCJA ANTYKOMUNISTYCZNA

Prokurator stwierdza następnie, że chcąc objąć całokształt przestępczej działalności oskarżonych po wyzwoleniu kraju, należy również omówić ich działalność w latach okupacji hitlerowskiej, a wówczas wysuwa się zagadnienie Agencji Antykomunistycznej, na czele której stał obecny mocoodawca Pużaka jego bliski współpracownik Błajasa, a do której Pużak jako ówczesny przewodniczący rady jednocy narodowej, patronował.

Pużakowska agencja „A”, pużakowska grupa wywiadowcza dla walki z działaczami ruchu robotniczego, ta banda hien żerująca razem z hitlerowskim żoldactwem, robiła robotę dla i za gestapo — stwierdza prokurator. Ale owa agencja „A” nie była przypadkiem, wiązała się ona z żelazną konsekwencją z wyznawaną przez WRN oraz przez cały obóz rodzimej reakcji teorią „dwóch wrogów”.

MENTOR ADOLFA HITLERA

Prokurator podkreślił, że w czasie największego nasilenia terroru hitlerowskiego w kraju, w czasach, gdy każdy uczciwy Polak cieszył się każdym zwycięskim krokiem Armii Radzieckiej, oskarżony Pużak w swoim zeznaniu z kwietnia 1943 r. analizował z żalem przyczyny klęski Hitlera w kampanii zimowej, wytykał Hitlerowi, iż w odróżnieniu od Wilhelma II-go czynił wszystko, aby z terenów zajętych — zapleczka i najczulszego miejsca działającej armii — uczynił podziemny wulkan.

Oskarżony Pużak — ciągnie prokurator — dobrze zdawał sobie sprawę z tego, iż w kraju jest podziemny wulkan. Pużak krytykował posunięcia Niemców, które wulkan ten podsycały i robił wszystko, aby wulkan ten uspokoił. Dlaczego tak się działo? — zapytuje prokurator. — Dlatego, iż Pużak na drodze zdrady ruchu robotniczego zeszedł do kolaboracji. Dlatego, iż Pużak i jego satelici jak śmierć bali się wyzwolenia przez Związek Radziecki, jak śmierć bali się zetknięcia się oko w oko z klasą robotniczą bez osłony sanacyjnego czy hitlerowskiego aparatu policyjnego.

OKO W OKO Z KLASĄ ROBOTNICZĄ

Pużak i jego satelici bali się stanąć oko w oko z klasą robotniczą, którą tyle czasu przemysłnie zwodzili na manowce, wiedzieli bowiem, iż klasa robotnicza tego im nie wybaczyc. Dlatego też WRN robił wszystko, aby opóźnić klęskę militarną Niemiec, robił wszystko, aby przedłużyć zmagania radzieckich narodów. Cała prasa WRN w tym czasie przedstawiała się na nutę teorii dwóch wrogów, a ściślej jednego wroga — Związku Radzieckiego. Cała prasa usiłuje zniwieczyć radość, jaką wywołało przymierze w 1941 r. ze Związkiem Radzieckim. W grudniu 1942 r. z okazji 50-lecia PPS w nr. 5 gazetki „Wolność” znajdujące się w archiwum WRN pisze: „Zastępcą PPS jest, iż wytrzymała cały nacisk propagandy sowiecko - polskiej z okresu poprzedzającego wybuch wojny niemiecko - sowieckiej i przewyciężyła niezdrogę zachwyty z powodu konklunkturalnej ugody lipcowej”.

(Dokończenie mowy prokuratora zamieścimy w jutrzejszym numerze).

Fabryki wyrobów wełnianych które wykonały już plan roczny

Do tej pory sześć kombinatów wełnianych (z ogóln. liczby 29) wykonały już plan roczny. Jako pierwsze wykonały plan roczny PZPW nr 22 w Stabłowicach, które już 29 października zameldowały o tym pomyślnym wydarzeniu. Następnego dnia raportowały o wykonaniu planu PZPW Nr 26 w Łodzi oraz PZPW Nr 15 w Bobolicach.

3 listopada wykonały swe roczne zobowiązania PZPW nr 41 w Pabianicach, a 4 listopada czasalnia PZPW Nr 4.

Wreszcie 3 listopada wykonały plan roczny PZPW Nr 32 w Ozorkowie.

Ciekawe, która fabryka teraz z kolei zamelduje o wykonaniu planu rocznego?

Jerzy Korwin

Zabójstwo Waldemara Glücka

— Zostawię wam na pamiątkę po kilku tych pastylek, one najłatwiej przypomną słabnącej pamięci demonicznego cudzoziemca, który nosił śmierć w kieszeni od kamizelki.

Pan Karol wziął pięć pastylek, ja w ślad za nim cztery, starannie owijając je w papier.

— Mam od pana posążek diabła, misterna robotę jakiegoś weneckiego mistrza, napełnię go pastylkami cardiabellum. Tak będzie doskonale wyobrażał mi pana. — Śmiał się Scheibler. Istotnie wyszedł na chwilę do sąsiedniego pokoju i przyniósł z niego ręcznie kutą w miedzi małą figurkę szatana, bardzo z twarzy podobną do Darrego. Zauważyłam to głośno.

— Tak! — wyjaśnił konsul. — Pewien rzemieślnik wenecki, u którego go obstarlowałem, z całą świadomością nadał mu moje podobieństwo. Twierdził, że jestem bardzo dobrym modelem. A w jaki sposób pani ulokuje mój cenny dar? Nie mam

niestety drugiej takiej figurki! — Ztroszczył się o los swoich pastylek, które tak szczerą ręką rozdarował, jakby nie były mu już więcej potrzebne. Zapytałam go właśnie o to, z ciekawością obserwując grę jego twarzy.

— Nie będą mi potrzebne istotnie. Zachowam sobie jedynie trzy. To będzie moje ostatnie zabezpieczenie na kilka dni, które mnie jeszcze dzieli od wyjazdu.

Mówił niewątpliwie szczerze. A więc jednak teraz groziło mu jakieś niebezpieczeństwo. Czy nie jest dziwne takie życie, jakie prowadził ten człowiek? A my, ludzie zbyt zadowoleni w jednym kraju i związani z warsztatami swej pracy, jak z czymś nieodłącznym od naszej egzystencji, wahamy się przed każdym śmielszym i bardziej drapieżnym posunięciem. Odwagi dodaje widocznie dopiero przestrzeń, ogrom i wielość spraw, oraz wędrówki. Tylko wtedy wyzwala się przedsiębiorczość, która przewycięży wszystkie przeszkody. Przy konsulu jestem nieśmiała

gąską, a trzeba mi przecież działać i to możliwie szybko.

— Byłabym przez chwilę uwierzyła w te opowiadania, a napewno bawicie się tylko moją naiwnością. Jak można w ogóle zgładzić taką pastylką człowieka, który nie zechce jej zażyć. Cardiabellum jest oczywiście waszym wymysłem.

— Nie! — Energicznie zaprzeczył Darre. Zanim jednak powiedział coś więcej przyrzekał mi się z uwagą. — Po co pani te tajemnice? Gdy kto jest cierpliwy, zawsze doczeka się właściwej okazji. Skazany przez nas na śmierć cierpieć może na ból głowy, oto jeden ze sposobów. Niech pani sama pomyśli, ile ich może być jeszcze! Całe mnóstwo. Nie chce chyba jednak pani zrobić z moich pastylek użytku, musiałbym je odebrać.

— Ach, co za posądzenie, panie konsulu! — powiedziała ze zreżniętym udaniem oburzeniem, nie psując w ten sposób atmosfery żartobliwej rozmowy, która wszakże napełniała mnie przerażeniem. Po raz pierwszy dziwiłam się, jak łatwo można rozprawiać o życiu i śmierci.

Łódź, tego samego dnia po południu. Stało się to wszystko bardzo niespodziewanie. Okazuje się, że nikt z nas nie zna swej przyszłości. Ta wielka niewiadoma, choć jest groźna absolutna prawie tajem-

nicością, prawie nigdy nie pobudza nas do wnikliwszych rozmyślań. Może jest to i słuszne! Gdy zaczniemy myśleć o życiu i o tym, co może nam przynieść w najbliższym czasie, łatwo spostrzeżemy, że ziemia jest pobjowiskiem, po którym stają paję raczej duchy żyjących niż oni sami, bo czyż nie zbliżamy się z każdą chwilą do śmierci? Śmierć jest nieunikniona dla najszcześniejszych i dla najzdrowszych. Od rozpacz z tego powodu może nas uwolnić jedynie lekkomyślność, która pozwala nie widzieć prawdziwego oblicza rzeczywistości. Jeśli damy się porwać wartkim strumieniem dni, będziemy mogli zapomnieć o przeszłości i nie myśleć o przyszłości. Chciałabym pograć się właśnie w nowych jakichś doznaniach, aby choć przez pewien czas żyć między dwoma zasłonami. O przeszłości lepiej mi nie myśleć, otrulał Waldemara cardiabellum; o przyszłości chciałabym myśleć inaczej, niż myśleć, choć się bowiem na ogół nie lękam, przecież czasami chwytam mnie przerażenie. Czyż nie istnieje odpowiedzialność za to, co się czyni? Moja odpowiedzialność to policja i sąd, choć raczej wszystko powinno się udać doskonale, oczywiście o ile Darre nie kłamał. Sprawa ma się w ten sposób.

Wędrowka po wioskach łódzkiego powiatu

Robotnicy majątku Beldów przodują w pracy

JEDNOŚĆ KLASY ROBOTNICZEJ — PODSTAWA JEDNOŚCI NARODU!
Takim hasłem na wielkim czerwonym transparentie wita nas Beldów. Koło partyjne PPR majątku państwowego, odbywa dziś uroczyste zebranie — zebranie, na którym zostaną wybrani delegaci na konferencję powiatową.

Zanim się zebranie rozpocznie mamy czas na pogawędkę. Towarzysze z dumą opowiadają o swych sukcesach — tłumaczą w czym się wyraża wyższość wielkiej społecznej gospodarki nad drobną — mówią o wynikach. Wyniki są rzeczywiście niebyłe jakiegokolwiek — pisaliśmy już o tym w swoim czasie.

Już mamy wydajność 3000 litrów rocznie — w przyszłym roku osiągniemy z całą pewnością 3200 — stwierdza krótko tow. Jasiński, odpowiedzialny za hodowlę. Ogromny krok naprzód w porównaniu do drobnej gospodarki stanowi uprawa ziemi i jej wyniki: przeciętna w gospodarce chłopskiej w tej okolicy — to 11 metrów żyta z jednego ha — w Beldowie 23 metry z jednego ha, pszenicy — 12 metrów, — w Beldowie 28 metrów z jednego ha, owsa 15 metrów — w Beldowie 32 metry z jednego ha.

Chwała się również towarzysze swym go spodarstwem rybnym: w 1945 r. mieli 100 kg. z jednego ha, obecnie 200 kg. na jeden ha.

— Jak osiągniecie te wyniki? — pytamy.

— To dzięki naszej wspólnej pracy — tłumaczy tow. Wójcik — to zasługa hodowcy Jasińskiego, rządcy Bolesława Augustyniaka, traktorzysty Zygmunta Ciesłaka, robotnicy Rozalii Florczak — to zasługa nas wszystkich, którzy pracujemy po nowemu!

Majątek Beldów pracuje dobrze i promiennie swym przykładem oraz pomocą na całą wieś. Pomoc sąsiedzka jest realizowana w całej rozległości: chłopci stąd wypożyczają miotarnię, siewnik, grabiarki. Tutaj wypożyczają się biednym chłopcom na „darmochę” — jak żartobliwie mówi tow. Jasiński — zboże pod zasiew, wymienia się zboże pod zasiew, stąd idą ludzie do społecznej pracy: do Rady Narodowej, do gminnych zarządów i t. p.

Kierownikiem, inicjatorem tej całej pracy jest Koło Polskiej Partii Robotniczej, które tego dnia zebrało się dla przeprowadzenia wyboru delegatów na konferencję powiatową, i które nas witało wyżej wspomnianymi pięknymi hasłami: o jedności. Po referacie o jedności organizacyjnej PPR i PPS rozwinęła się krótka dyskusja.

Spółród wysuniętych kandydatów wybrani zostali ci, którzy cieszą się największym zaufaniem i zdobyli największą ilość głosów, tow. tow. Wójcik Stanisław i Jasiński Mieczysław.

W Nowosolnej uczymy się historii

Małeńki lokal koła PPR w Nowosolnej, był także uroczystie przystrojony. Zebrani tu towarzysze tworzą w przybliżeniu, w miniaturze, obraz całej naszej partii — członkami koła są chłopcy i robotnicy rolni, znajdując się szewc, piekarz oraz inni robotnicy — jest nawet i urzędnik.

Swój referat tow. Maciaszek zaczął od historii Polski. Wykazał, że brak jedności był zawsze czynnikiem hamującym w rozwoju. Ta lekcja historii była bardzo pożyteczna i napewno została zrozumiana przez członków koła. Dyskusja wokół referatu była rzeczowa ale bardzo skąpa. Jak to często bywa, gorąca wymiana poglądów rozpoczęła się na samym końcu — po wyborach delegatów na zjazd. Dyskusja rozgorzała wokół wyborów do zarządów gromadzkiego Związku Samopomocy Chłopskiej: Okazało się, że wyборы odbyły się w nieodpowiednim czasie, że nie było obecnych wielu chłopów — członków ZSCh i że właśnie dlatego wybrano — zdaniem koła — nieodpowiednich ludzi do zarządu — „znów nie tych, którzy o chłopskich sprawach myśleć będą”.

Sprawa ważna, nad którą warto się zastanowić. Koło postanowiło należycie zbadać za rzuty chłopów i wydznać odpowiednie wnioski.

Koło PPR bez sekretarza w majątku Sarnów

Wniosek, że brak tu sekretarza koła — wyciągnie każdy towarzysz, któryby raz jeden był obecny na zebraniu koła majątku Sarnów. Oficjalnie sekretarzem koła jest tow. Kukulski, faktycznym sekretarzem je-

Niezwykłe sukcesy doskonałego filmu

Film „Młoda Gwardia” według powieści Fadiejewa, który ukazał się na ekranach radzieckich przed 12 dniami, cieszy się olbrzymim powodzeniem. Wielu widzów na łamach prasy radzieckiej wyraża swój zachwyt z powodu inscenizacji i gry młodych artystów. W ciągu stosunkowo krótkiego czasu film obejrzało 15 milionów widzów.

25-go listopada kina radzieckie rozpoczynają wyświetlanie drugiej serii filmu „Młoda Gwardia”, oczekiwanej z wielkim zainteresowaniem.

go zastępcą, tow. Ignacy Rudnicki. Odważnie należy stwierdzić, że zarówno pierwszy jak i drugi towarzysz absolutnie nie wywiązują się z obowiązków sekretarza. Zaznaczam, że z obowiązków sekretarza — bo z obowiązków zawodowych wywiązują się, zdaje się, dobrze.

W odróżnieniu od koła Beldowa, które jest zdyscyplinowane i posiada prócz sekretarza także porządną grupę aktywistów, tutaj dzieje się odwrotnie. Koło, zgromadzone w tak uroczystym dniu, robiło wrażenie przypadkowo zebranej grupy. Towarzysze wychodzili, wchodziłi, nikt na to nie reagował. Okazało się, że nikt nie czyta prasy, a tow. Rudnicki Ignacy — księgowy majątku, który sam prasę czyta słucha radia i do skonał się orientuje, co się na świecie dzieje i jakie są uchwały partyjne, uważał za stosowne tłumaczyć towarzyszy oświadczeniem, że „czytać nie mogą, gdyż na majątku jest dużo pracy”, „czytać nie mogą, gdyż nie umieją”. Przebieg zebrania wyborczego wykazał jednak, że towarzysze — członkowie koła — inaczej myślą.

Okazało się, że wszyscy towarzysze odczuwają taką samą co i tow. Rudnicki potrzebę, czytania prasy i słuchania radia, i że szukać będą drogi umożliwienia im realizacji jednego z punktów Statutu przyszłej Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej, że jednym z obowiązków partyjniaka jest:

„Stale pracować nad podniesieniem poziomu świadomości politycznej, opanowywać zasady marksizmu-leninizmu, które winny być drogowskazem w działalności każdego członka partii”.

Śladem naszych artykułów

Komitety Domowe nie mogą wypełnić swych zadań

Towarzyszu Redaktorze!

Rozporządzenie Prezydenta Miasta i MRN nałożyło na Komitety Domowe obowiązek ścisłej współpracy z władzami kwaterunkowymi w sprawie prawidłowej gospodarki lokalami. Zobowiązywało ono również władze kwaterunkowe do bezwzględnego reagowania na wszelkie słuszne zażalenia i wnioski Komitetów Domowych

Niestety, setki meldunków Komitetów trafia w próżnię.

Spółeczny Centralny Komitet Koordynacji Praw Komitetów Domowych w Łodzi jest bezsilny. Projekt instrukcji dla Komitetów Domowych, regulujący prawa i obowiązki lokatorów i Komitetów Domowych, wniesiony do zatwierdzenia przez Centralny Komitet już drugi rok czeka na ostateczne skorygowanie i zatwierdzenie przez MRN.

Nie więc dziwnego, że na te takich stosunków wydarzył się wprost niewiarygodny wypadek w dziedzinie gospodarki lokalami.

Otóż, w lipcu 1946 roku, kiedy w Łodzi prawie bez przerwy trwały deszcze, a przez tysiące dziurawych dachów łódzkich przeciekała woda do mieszkań robotniczych, Zarząd Nieruchomości zwrócił się do Komitetów Domowych, by sposobem gospodarczym naprawiły dachy. Komitety postanowiły zorganizować dla tej pożytecznej akcji spółdzielnię remontową. Zarząd Nieruchomości miał przydzielić wszystkie niezbędne materiały budowlane.

Centralny Zarząd Komitetów Domowych znalazł bardzo odpowiedni lokal przy ul. Śródmiejskiej 5, opracowany został statut spółdzielni, zebrano odpowiedni kapitał. Spółdzielnia ta mogłaby wnieść poważny wkład w odbudowę Łodzi. Niestety, wniosek nasz dopiero niedawno, a więc po przeszło dwóch latach załatwiony został odmownie. Przez ten czas wyżej wymieniony lokal był przydzielany przez władze kwaterunkowe różnym agendum sektora prywatnego. Nawet lokal sekretariatu Komitetu Domowego przy ul. Piorkowskiej 307 został odebrany i przydzielony inicjatywie prywatnej.

W ten sposób biurokracja Urzędu Kwaterunkowego pozbawiła Komitety Domowe, a więc i nas, perspektywy rozwoju. Może przeprowadzona ostatnio reorganizacja tej skomplikowanej aparatury kwaterunkowej przyczyni się do radykalnego uzdrowienia stosunków na tym ważnym odcinku gospodarki miejskiej.

Edward Kowalski
Przewodniczący Spół. Centr. Komitetu Koordynacji Pracy Komitetów Domowych w Łodzi.

Nie po raz pierwszy, niestety, muszę postawić na porządku naszych spraw w Niemczech ZAGADNIENIE POWROTU DZIECI POLSKICH. Nie po raz pierwszy i, obawiam się, że nie po raz ostatni: jest to bowiem sprawa tak drażniąca i kryjąca w sobie tyle złośliwej i tendencyjnej niesprawiedliwości w stosunku do narodu, który poniósł procentowo największe straty biologiczne wskutek hitlerowskiego najeźdu, że wymagać ono musi stałej czujności i stałego przypomnienia, póki ostatnie polskie dziecko nie wróci z obcej ziemi do rodziców.

Dzieci niemieckie, których rodzice — okupanci i volksdeutsche, uciekając z Polski w 1945 roku, świadomie porzucili u obcych ludzi, znajdują się pod dobrą opieką na równi z dziećmi polskimi w sierocińcach, przytułkach i transportowane są systematycznie do Niemiec. W ciągu 1948 roku wysłano z Polski do strefy brytyjskiej i amerykańskiej 2500 dzieci, do strefy radzieckiej — 1200 dzieci. Dalsze transporty, jak mi powiedział w Berlinie kierownik ogólnej akcji repatriowania Niemców z Polski, inżynier Józef Jaroszek, są w przygotowaniu i najbliższy ma odejść już w listopadzie.

Dzieci niemieckie jadą nakarmione, ubrane, obute; jadą w specjalnych sanitarnych, dobrze ogrzanych wagonach. Dzieci, jak to dzieci: byłyby liczne wypadki, że z wielkim płaczem odchodzą od swoich czasowych polskich opiekunów, od tej sytości i pewnego dostatku, jaki im zapewniał system polskiej opieki. Pociągi sanitarne, którymi dzieci niemieckie były odwożone do miejsca swego przeznaczenia, miały zabierać z powrotem dzieci polskie.

Niestety — powracają puste. Powracają puste, bo organizacje niemieckie (poza nielicznymi wyjątkami), które zobowiązały się w strefach anglosaskich współdziałać w wyszukiwaniu dzieci polskich, nie potrafiły, (a może — nie chciały) wywiązać się ze swych zobowiązań. Pociągi powracają puste, bo gdy nawet zdarzył się wypadek odnalezienia w strefie brytyjskiej 35 dzieci polskich, władze wojskowe tej strefy skierowały je nie do pol-

Gromada Kontrewers

Niemal wszyscy dorośli członkowie koła ZSCh wsi Kontrewers zebrałi się, by do końca wyboru zarządu koła gromadzkiego ZSCh. Wyszukano wielu kandydatów, wybierano najlepszych. Chłopi wiele uwagi przykładają do tych wyborów i wiele nadziei wiążą z działalnością nowowybranych zarządów. Z wysuwanych przez mieszkańców Kontrewersu spraw, o jednej pragnę wspomnieć.

Tartak. Wiele już o tym mówiono i pisało. W majątku Beldów znajduje się nieczynny tartak — własność PNZ. Związek Samopomocy Chłopskiej chciał ten tartak przejąć i uruchomić. PNZ się nie zgadza — „sam uruchomimy” — twierdzą. Spór biurokratyczny toczy się kosztem okolicznych chłopów, którzy są zmuszeni nakładać 20 km. drogi do innego tartaku wtedy, kiedy Beldów znajduje się o 4 km. od wsi. Biurokracja czy wręcz szkodnictwo? Sprawa wymaga wyjaśnienia.

Wszystkie poruszone sprawy wskazują na jedno: tam, gdzie organizacja partyjna pracowała systematycznie, tam koło partyjne pracuje dla dobra całej wsi. Gdzie tej pracy nie było, nie było kierownictwa, koła się nie zbierały — tam szwankuje nie tylko działalność koła, ale także praca na każdym odcinku życia: gospodarczego i społecznego. Uchwały sierpniowe i akcja oczyszczania szeregów partyjnych, akcja wyborcza przyczyniają się niewątpliwie do ujawnienia wszystkich braków i do stopniowego ich likwidowania.

Barbara Beatus

To i owo

Perspektywa

Kiedy po wojnie odzyskalimy ładny kraj bogatej ziemi nad, jak to się mówi, Odrą i Nysą, Ewangelii Kutermarkiewicz odrazu wystąpił w charakterze tzw. pioniera.

— Trzeba wyzyskać — mawiał z przekonaniem — to, co ojczyzna odzyskała. Bo przecież jeśli odzyskała, to nie dla siebie, lecz dla nas, swoich, można powiedzieć, dzieci.

No, i jak dziecko z całym zapalem przysłał się do naszej zachodniej „Kanady”. Ledwie go komisja specjalna czy też po prostu MO w 1946 roku oderwała.

— Wont — powiedzieli — szabrowniku jeden, nie dla takich piastowska ziemia. Wynocha, gdzie pleprz rośnie!

Choć w centrum Polski pleprz bynajmniej nie rośnie, skonfundowany Kutermarkiewicz udał się do Łodzi. Tu znajomi, tacy owacy, śmiechem go przywitani.

— No, i cóż, panie K? — sztydził — Ponięśli i wilka? Co pan teraz będzie robił?

— Nic — wzruszał ramionami Kutermarkiewicz — Człowiek mądry nie potrzebuje nic robić. Wystarczy, jeśli ma perspektywę.

— Co pan ma? — pytali z niedowierzaniem znajomi — Może w dalszym ciągu... na Złemie Odzyskane?

— Nie — odpowiadał człowiek z perspektywą. — Teraz będę odzyskiwał tylko tutaj, w Polsce centralnej.

Niebardzo znajomkowi wiedzieli, o co Kutermarkiewiczowi właściwie chodzi, ale to nieważne. Grunt, że on wiedział. A on przecież dobrze wiedział, że miał przed wojną majątek, no, i że jako pan dziedzic był „dobroczyńcą”. Zdarzyła się powidzmy, w gminie kłęska nieurodzaju, biedniaka wiejskiego w ten czy inny sposób przycisnęło — Kutermarkiewicz, moży właściciel obszaru tyłu i tyłu ha, spieszył zaraz z pomocą. Oczywiście, na wekselek, naturalnie, na procentek od stu, rzecz jasna, taki procentek, że ma się rozumieć, dłużnikowi włosy pod czapką deba stawały. Ale pożyczali, kleli, plakali a pożyczali, bo coż mieli robić: państwo przed wojną pomocy dla chłopca nie organizowało. To zupełnie nowy, obecny „wynałzek”.

Tak czy owak Kutermarkiewiczowi spore niesplaconych weksli sprzed 1939 roku pozostało. Ano, zabrał się mężnie do rewindykacji. Majątku odzyskać, prawda, nie da rady, ale lichwiarskie należności, owszem, czemu nie. Waloryzował je tedy pracowicie i różnymi ofiarnymi mecenasami i dawał, dłużników przed sąd.

— Ten i ten był winien 100 złotych przedwojennych, teraz tyle i tyle tysięcy powojennych.

Perspektywa, w rzeczy samej, wspaniała. Procesować i żyć — nie umierać. W każdym bądź razie — nie pracować. Niech przedwojenne procenty pracują.

Tylko, że, psiać, z tą perspektywą w Polsce to jest dziś jakoś dziwnie. Coraz bardziej mianowicie zważa się ona dla wszystkich jednostek lebskich, dla wszystkich głów kanciatych, t. j. „pełnych kantów”. Ot, Ministerstwo Sprawiedliwości wydało zalecenie, aby sądy wstrzymały się z rozpoznawaniem spraw wynikających z przedwojennych zobowiązań prywatno-prawnych, jak również, żeby wstrzymały natychmiast bieg dotychczasowych orzeczeń sądowych w tej sprawie i postępowanie egzekucyjne.

Biedny Kutermarkiewicz! Oczywiście — „leży”. I to razem z „perspektywą”.

E. TAM

Polskie pociągi wracają puste

(Od specjalnego korespondenta „Głosu”)

BERLIN — W LISTOPADZIE

Nie po raz pierwszy, niestety, muszę postawić na porządku naszych spraw w Niemczech ZAGADNIENIE POWROTU DZIECI POLSKICH. Nie po raz pierwszy i, obawiam się, że nie po raz ostatni: jest to bowiem sprawa tak drażniąca i kryjąca w sobie tyle złośliwej i tendencyjnej niesprawiedliwości w stosunku do narodu, który poniósł procentowo największe straty biologiczne wskutek hitlerowskiego najeźdu, że wymagać ono musi stałej czujności i stałego przypomnienia, póki ostatnie polskie dziecko nie wróci z obcej ziemi do rodziców.

Dzieci niemieckie, których rodzice — okupanci i volksdeutsche, uciekając z Polski w 1945 roku, świadomie porzucili u obcych ludzi, znajdują się pod dobrą opieką na równi z dziećmi polskimi w sierocińcach, przytułkach i transportowane są systematycznie do Niemiec. W ciągu 1948 roku wysłano z Polski do strefy brytyjskiej i amerykańskiej 2500 dzieci, do strefy radzieckiej — 1200 dzieci. Dalsze transporty, jak mi powiedział w Berlinie kierownik ogólnej akcji repatriowania Niemców z Polski, inżynier Józef Jaroszek, są w przygotowaniu i najbliższy ma odejść już w listopadzie.

Dzieci niemieckie jadą nakarmione, ubrane, obute; jadą w specjalnych sanitarnych, dobrze ogrzanych wagonach. Dzieci, jak to dzieci: byłyby liczne wypadki, że z wielkim płaczem odchodzą od swoich czasowych polskich opiekunów, od tej sytości i pewnego dostatku, jaki im zapewniał system polskiej opieki. Pociągi sanitarne, którymi dzieci niemieckie były odwożone do miejsca swego przeznaczenia, miały zabierać z powrotem dzieci polskie.

Niestety — powracają puste. Powracają puste, bo organizacje niemieckie (poza nielicznymi wyjątkami), które zobowiązały się w strefach anglosaskich współdziałać w wyszukiwaniu dzieci polskich, nie potrafiły, (a może — nie chciały) wywiązać się ze swych zobowiązań. Pociągi powracają puste, bo gdy nawet zdarzył się wypadek odnalezienia w strefie brytyjskiej 35 dzieci polskich, władze wojskowe tej strefy skierowały je nie do pol-

skiego pociągu lecz do obozów IRO, gdzie pod amerykańską opieką lokuje się międzynarodową zbieraninę, odmawiającą powrotu do swoich krajów.

Rząd polski ze swej strony lojalnie spełniał wszystkie zobowiązania, dotyczące repatriacji dzieci niemieckich. Miał też prawo sądzić, że i władze okupacyjne stref anglosaskich w myśl swych przyrzeczeń również dołożą wszelkich starań, aby porwane przez Niemców dzieci mogły powrócić do swej ojczyzny.

Niestety, te słuszne rachuby zawiodły. —

Pociągi polskie powracają puste, choć w Niemczech, według bardzo ostrożnego szacunku, wciąż jeszcze tuła się 8—10 tys. dzieci polskich, zrabowanych narodowi przez hitlerowców w czasie pamiętnej „akcji” na Zamojszczyźnie, dzieci, które odebrano od rodziców w obozach śmierci, dzieci pozostałe po matkach, zmarłych w niewolniczej pracy u niemieckichbauerów.

Postępowi Niemcy oraz działające w strasie radzieckiej demokratyczne organizacje niemieckie rozumieją dobrze całą zbrodniczość faktu ukrywania dzieci polskich, celem ich zgermanizowania; organizacja te gotowe są do pomocy i do współdziałania, coż, kiedy ogromna większość dzieci, których poszukujemy, znajduje się w rodzinach niemieckich nacjonalistów, głównie w Niemczech Zachodnich, gdyż tylko takim rodzinom SS-marii Himmlera oddawali dzieci na wychowanie. Potwierdził to zresztą proces RUSHA i Lebensbornu w Norymberdze; pokazywano mi

na tym procesie fotokopie sfalszowanych przez te zbrodnicze organizacje metryk dzieci polskich. Falszowano je w tym celu, aby zabrzeć ślady brutalnego „kidnaperstwa”, aby roztopić pochodzenie dziecka w morzu niemieczyny, aby w przyszłości pociągi repatriacyjne musiały do Polski powracać puste.

Sprawa jest nadal otwarta i pozostanie nią tak długo, póki polskie pociągi będą wracały z Niemiec puste. Spółeczeństwo nasze musi do magać się również i od swoich władz przeprowadzenia jaknajbardziej energicznych kroków celem zlikwidowania skandalu, który rozgrywa się nie tylko na naszych oczach, ale i na oczach komisji społecznej ONZ, na oczach światowych organizacji charytatywnych, na oczach Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, który interesuje się wprowadzić bardzo lossem dzieci niemieckich w Polsce, ale nie usiłuje zupełnie zbadać przyczyn, hamujących zwrot dzieci polskich ich narodowi.

Kroki takie muszą być wszczęte i to natychmiast: przykład dała już strefa radziecka, gdzie rodzice chcą otrzymać kartki żywnościowe dla dzieci muszą przedstawić poświadczony metryki, stwierdzające ich pochodzenie, aby w ten sposób wykryć i uniemożliwić ukrycie w rodzinach obcej im żywej własności.

W Niemczech Zachodnich o żadnej tego rodzaju akcji nie słyhać; w prasie zachodnioniemieckiej nie znalazłem, jak dotychczas, żadnego w tej sprawie apelu. W wydawnictwach urzędowych władz okupacyjnych nie dostrzegłem żadnego rozkazu do społeczeństwa niemieckiego o ujawnienie dzieci polskich i, o ile wiem, nie zapadł jeszcze w sądzie niemieckim ani jeden wyrok za ukrywanie dziecka polskiego, choć wiele już takich wypadków zostało stwierdzonych.

Pociągi, wiozące dzieci niemieckie z Polski, nie mogą wracać puste. Naród polski musi odzyskać to, co jest mu, najdroższe.

Leonold Marszałek

Wbrew licznym i jednobrzmiącym wypowiedziom amerykańskiej, angielskiej i francuskiej prasy burżuazyjnej, wybory na prezydenta w USA odbyte w dniu 2 listopada r. przyniosły zwycięstwo Trumanowi, zwycięstwo partii demokratycznej.

Ten wynik wyborów jest i znamienny i pouczający. Świadczy on przede wszystkim o tym, że mimo skomplikowanej mechaniki wyborczej w Stanach Zjednoczonych, mechaniki sztuki zachowanej w celu ograniczenia możliwości wyrażenia woli przez naród, wyborca pokrzykował ra chuby Wall Street, rachuby tych, którzy uważali się za gospodarzy kraju. Wynik wyborów wykazał dążenie narodu amerykańskiego do stawienia oporu klacie reakcyjnej, która otwarcie i cynicznie występowała z programem nieokiełzanej agresji.

„Kłeska partii republikańskiej Dewey'a, która poszła do wyborów z programem jawnie reakcyjnym i najbardziej agresywnym dowodzi, że większość narodu amerykańskiego program ten odrzuca” (Molotow).
ZAWIEDZONE RACHUBY
Z jakich założeń wychodzili ci, którzy w swych prognozach i ocenach przepowiadali zwycięstwo Dewey'a? Na czym opierali oni swe rachuby? Warto zorientować się w tych zagadnieniach, aby odpowiedzieć na pytanie, dlaczego zwyciężył Truman a nie Dewey, dlaczego wyborca oddał swój głos na partię demokratyczną, mimo istnienia znanej „dwupartyjnej” polityki, którą swego czasu zachwalali zarówno republikanie, jak i demokraci.

Prorocy zwycięstwa Dewey'a wychodzili z założenia, że przede wszystkim, jak im się wydawało kontrolę nad wyborami dzierżą mocno w swych rękach koła rządzące, że kontrola ta jest tak dalece silna, iż wybory nie mogą wpłynąć na nią. Uwzględniając ten fakt i opierając się na ocenie wyników ostatnich wyborów do Izby Reprezentantów, kiedy kontrola nad Kongresem przeszła w ręce republikanów, prorokowali oni ich zwycięstwo.

Wiadomo przecież powszechnie, że przed obecnymi wyborami w USA istniała sytuacja, w której rząd i prezydent reprezentowali partię demokratyczną, a Kongres był republikański.

Prorokom zwycięstwa Dewey'a wydawało się zatem, że wybory zakończą proces, jeśli się tak można wyrazić, „republikańskiej” aparatu państwowego, rozpoczęty podczas poprzednich wyborów. Opierali się oni w swych prognozach również na fakcie, że obie partie są partiami wielkiego kapitału, że nie ma między nimi zasadniczych rozbieżności ani w zagadnieniach polityki wewnętrznej ani zewnętrznej. Ponadto przewidywano, że zagadnienia polityki zewnętrznej nie będą odgrywać decydującej roli podczas wyborów. I rze oczywiście, w pierwszym stadium kampanii wyborczej zarówno republikanie jak i demokraci za wzajemną cichą zgodą nie wysuwali tych zagadnień na pierwszy plan.

PARTIA POSTĘPOWA — NOWY CZYNNIK NA ARENIE POLITYCZNEJ
Specyfika obecnych wyborów polegała jednak na tym, że na arenie politycznej zjawiał się nowy czynnik w postaci Partii Postępowej Wallace'a, której program najciszej wyraża dążenia i nadzieje szerokich warstw narodu amerykańskiego. Mimo, że Partia Postępowa nie ukstałowała się jeszcze pod względem organizacyjnym, mimo, że nie ma jeszcze w istocie rzeczy własnej prasy, że musiała ona pokonać wiele przeszkód wzniesionych na jej drodze przez koła rządzące USA, mimo, że spadał na nią istny

Naród amerykański odrzuca politykę agresji

Co mówi i do czego zobowiązuje zwycięstwo Trumana

Wyraz woli ogółu — i ostrzeżenie na przyszłość

grad represji, potrafiła ona — i na tym polega jej najważniejsza i bezsporna zasługa — postawić w centrum kampanii wyborczej te problemy, które najbardziej niepokoją amerykańską opinię publiczną. Są to przede wszystkim zagadnienia polityki zagranicznej, sprawa czy USA pójdą drogą pokoju i współpracy czy też drogą agresji i wywołania współpracy międzynarodowej. W dziedzinie polityki wewnętrznej partia Wallace'a wysunęła na pierwszy plan walkę przeciwko monopolom, przeciwko katorżniczej ustawie Tafta-Hartley'a, pozbawiającej masę pracujących ich podstawowego prawa do obrony swych interesów, walkę z inflacją, wygodną dla kapitalistów i niosącą ruinę najszerszym warstwom narodu amerykańskiego.

NOWY NURT

Kampania wyborcza w USA nie poszła tym nurtem, na jaki chcieli ją skierować początkowo przywódcy republikańscy i demokraci. Fakt ten uwzględnił przy-

Tafta-Hartley'a, obiecując, że gdy zostanie wybrany, ustawę tę znieśli. Ta propozycja Trumana umożliwiła mu osiągnięcie porozumienia z centralami związkowymi — Amerykańską Federacją Pracy (AFL) i Kongresem Przemysłowych Związków Zawodowych (CIO), umożliwiła również centralom związkowym poprzeć Trumana i wezwać masę robotniczą do głosowania na jego kandydaturę. Przy ocenie wyniku wyborów w USA nie można pominąć ważnego faktu, że w wielu okręgach wyborczych demokraci przeszli dlatego, iż zwolennicy Partii Postępowej oddali im swe głosy aby doprowadzić do porażki republikanów. Wszystkie te czynniki zdecydowały o zwycięstwie partii demokratycznej, zapewniły jej większość zarówno w Senacie jak i w Izbie Reprezentantów.

PREZYDENT TRUMAN PONOSI PEŁNĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Wybory zakończyły się. Prezydent Truman nie jest już przypadkowym prezyden-

Napisał dla „Głosu” znany publicysta radziecki

J WIKTOROW

wódcy demokratycznej, natomiast przywódcy republikańscy zignorowali go zupełnie. Taktyczny manewr przywódców demokratycznych polegał na tym, że potrafili oni z miejsca przestawić swą propagandę na nowe tory, zapożyczając bez skrępowań wiele z programu Partii Postępowej. Podczas gdy Dewey wygłaszał nadal agresywne umowy, skierowane przeciwko ZSRR i krajom demokracji ludowej, Truman wystąpił, jako zwolennik pokoju i współpracy z innymi państwami. Pa miętamy wszyscy, jakie zamieszanie nawet w górach partii demokratycznej wywołała propozycja Trumana w sprawie wystawienia sędziego Vinsona z misją specjalną do ZSRR. Propozycja ta nie miała wprawdzie dalszych następstw, ale efekt wyborczy został osiągnięty. Podczas, gdy w przemówieniach Dewey'a ukazało się już widmo wojny, Truman oświadczył wyborcom, że za jego kadencji wojny nie będzie.

MANEWRY TRUMANA

W dziedzinie polityki wewnętrznej Truman zaczął występować przeciwko ustawie

tem. Partia demokratyczna ma większość zarówno w Senacie jak i w Izbie Reprezentantów. Nie może już ona więcej powoływać się na to, że partia republikańska przeszkadza w wykonaniu tych obietnic, które dała partia demokratyczna, podczas kampanii wyborczej. Znajdująca się u władzy partia demokratyczna ponosi obecnie pełną odpowiedzialność za politykę zewnętrzną i wewnętrzną USA. Doszła ona obecnie do władzy, zapożyczając w swych wystąpieniach wyborczych bardzo wiele z programu Partii Postępowej. Doszła ona do władzy pod hasłem **nawrotu do polityki Roosevelta**. Nie jest rzeczą przypadku, że jak podkreśla prasa zagraniczna, zwycięstwo przyniósł Trumanowi Roosevelt, którego imię związane jest z Partią Demokratyczną. Natomiast partia republikańska przypomina narodowi amerykańskiemu o prezydencie głodu Hooverze.

WIDMO KRZYZYSU

Należy uwzględnić również fakt, że sytuacja w USA staje się coraz bardziej skompli-

Wallace w czasie akcji wyborczej

kowana. Szaleje inflacja, rujnując nie tylko klasę robotniczą, lecz również i zw. „przeciętnego Amerykanina”. Naród amerykański żyje pod wrażeniem wyścigu zbrojeń, pod wrażeniem rozdmuchiwanej psychozy wojennej. Widmo kryzysu gospodarczego niepokoi najszerze warstwy narodu amerykańskiego.

Na podstawie doświadczeń codziennego życia Amerykanin odczuwa cały ciężar niesłychanego wzrostu cen, wzrostu bezrobocia, zarówno całkowitego jak i częściowego. Wiadomo powszechnie, że produkcja przemysłowa w USA nie dochodzi nawet do 80 proc. poziomu roku 1943, w którym dzięki olbrzymim zamówieniom wojennym osiągnęła ona swój punkt szczytowy. Jeżeli, zgodnie z oficjalnymi danymi liczba bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych wynosi przeszło 2 miliony osób (w rzeczywistości cyfra ta jest conajmniej trzykrotnie większa), to ilość częściowych bezrobotnych, pracujących przez niepełny tydzień, nawet według oficjalnych danych, przekracza 8 milionów ludzi.

Przeciętny Amerykanin boi się jutra. Pragnie on pokoju, czemu dał dowód podczas wyborów. Należy również podkreślić fakt że w życiu politycznym USA wystąpił nowy czynnik w postaci Partii Postępowej, która odegrała już rolę w kampanii przedwyborczej i powołana jest do odgrywania coraz większej roli i wywierania coraz większego wpływu na życie narodu amerykańskiego.

W takiej to sytuacji przywódcy demokratyczni dali swe obietnice wyborcze. Najbliższa przyszłość pokaże, do jakiego stopnia skłonni są spełnić te obietnice, otrzymawszy podczas wyborów ostrzeżenie, które wymownie świadczy o nastrojach szerokich mas wyborców.

W prze dniu Kongresu Zjednoczenia

Rozpoczęły się wyborcze konferencje dzielnicowe PPR

Jeszcze odbywają się zebrania kół partyjnych, na których wybierani są delegaci na konferencje dzielnicowe, a te z kolei wyłonią delegatów na konferencje miejską. Konferencja miejska wybierze delegatów na ZJAZD PARTII I KONGRES ZJEDNOCZENIOWY. Dzielnica Ruda Pabianicka PPR pierwsza zakończyła zebrania wyborcze kół i ubiegłej niedzieli odbyła Konferencję Dzielnicową.

twierdzić należy, że konferencja nie ograniczyła się do formalnego tylko dokonania aktu wyboru delegatów, lecz jako dalszy ciąg zebrań kół przekształciła się w akcję polityczną o dużym znaczeniu. Zarówno referat przedstawiciela Komitetu Łódzkiego PPR, tow. Krzywińskiego, który w sposób interesujący dokonał przeglądu sytuacji międzynarodowej, na tle której odbywa się w Polsce zjednoczenie PPR i PPS, jak i referat sprawozdawczy i-go sekretarza Komitetu Dzielnicowego tow. Strzeleckiego, usiłujący zobrazować działalność Komitetu za okres ostatniego roku, jak wreszcie bogata i interesująca dyskusja, w której wzięło udział 16 delegatów — wszystko to spowodowało, że omawiana konferencja stała się na Dzielnicy ważnym wydarzeniem.

Powiedzieliśmy, że tow. Strzelecki usiłował dać obraz pracy Komitetu Dzielnicowe-

go za okres ostatniego roku. I stwierdzimy bez ogródek: nie całkowicie mu się to udało. Słusznie tow. Strzelecki dużo miejsca poświęcił w referacie zagadnieniom produkcyjnym zakładów przemysłowych, znajdujących się na terenie Dzielnicy. Słusznie też bardzo szczegółowo wymienił najważniejsze cyfry i porównał je z odpowiednimi cyframi za rok ubiegły, podkreślając sukcesy produkcyjne największych fabryk.

Poważnym brakiem referatu było jednak to, że sekretarz dzielnicowej organizacji partyjnej — nie zanalizował politycznego tła, sukcesów produkcyjnych, nie pokazał roli, jaką odgrywa fabryczna organizacja partyjna. Gdyby tow. Strzelecki w sposób analityczny zajął się tym zagadnieniem — doszedłby może do wniosku, że ta rola była zbyt mała i że przy lepszej pracy partyjnej prawdopodobnie i sukcesy produkcyjne rów-

niez byłoby znacznie większe. Bo uwzględnijmy: inne fabryki, np. PZPB nr 3 zapowiedziały wykonanie rocznego planu na znacznie wcześniejszy termin, niż PZPB w Rudzie Pabianickiej i — nie mamy co do tego żadnych wątpliwości, że zapowiedź swą urzeczywistnią. Czy nie dlatego właśnie, że rola organizacji partyjnej w PZPB nr 3 jest większa, niż w PZPB w Rudzie?

Tow. Strzelecki omówił w swym referacie całokształt działalności dzielnicy. Mimo braku krytycznej analizy, samo postawienie wspomnianych zagadnień było słuszne i pobudziło delegatów do rzeczowej dyskusji nad nimi. Mówcy, jak na przykład tow. Gepert (MZK), tow. Świeński („Hausman”), tow. Malarski („Pierwsza”), tow. Wołdarczyk (PZPB w Rudzie) i tow. Jasiak („Pierwsza Rudzka”) wysunęli szereg istotnych zarzutów pod adresem członków partii, pracujących w Radach Zakładowych i Związkach Zawodowych — zarzuty dotyczyły zaniedbania pracy świetlic, niewłaściwej gospodarki funduszem socjalnym, zbyt małej aktywności w organizowaniu i otaczaniu opieką ruchu współzawodniczą pracy i jego uczestników. Podkreślono również zbyt mały udział członków Partii w pracy organizacyjnej młodzieżowych i Ligii Kobiet.

Cechą najbardziej charakterystyczną dyskusji — i godną pochwały była jej rzeczowość — wszyscy kończyli swe wypowiedzi konkretnymi wnioskami na piśmie. Uchwalenie tych wniosków przez konferencję nakłada na Komitet Dzielnicowy, rzecz jasna, obowiązek usunięcia tych swych dotychczasowych niedociągnięć.

Wypowiedzi dyskutantów na temat zjednoczenia partii robotniczych były gorące, mocne, entuzjastyczne. Bilo z nich przekonanie i gorąca wiara w to, że Zjednoczona Partia poprowadzi Polskę do socjalizmu. Brzmiała w nich pewność, że Zjednoczona Partia, opierając się na nauce Marksa i Lenina, nie będzie popełniać błędów. Nasze poprzedniczki — mówił tow. Gepert — popełniały błędy, bo często nie mamy skąd brać przykładu. Ale nam błędów popełniać nie wolno: mamy przykład i doświadczenie WKP (b)!”

Przodownia pracy, sławna w Łodzi i całym kraju tow. Gościńska w płomiennym przemówieniu domagała się ożywienia działalności kół Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

W sumie — przebieg konferencji był na wysokim poziomie, świadczył o dużej dojrzałości politycznej partyjników.

Świadczy o tym również wynik wyborów delegatów na Konferencję Miejską, wśród których znajdujemy tow. Wandę Gościńską, tow. Geperta z MZK, aktywistkę partyjną, robotnicę z PZPB w Rudzie tow. Michalinę Nowińską, przodownicę pracy i sekretarza koła oddziałowego na tejże fabryce tow. Irenę Jasiak i innych towarzyszy, których konferencja słusznie obdarzyła swym zaufaniem.

A. Perłowski

Jedność ruchu zawodowego w interesie mas pracujących świata

Błędne i szkodliwe posunięcia przywódców brytyjskich związków zawodowych

Wywiad moskiewskiej gazety „Trud” z przewodniczącym WCSPS tow. Kuźniecowsym

Korespondent moskiewskiego dziennika „Trud” zwrócił się do przewodniczącego Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych Kuźniecowa z pytaniem, jak ocenia on uchwałę Rady Generalnej Kongresu Brytyjskich Związków Zawodowych z dnia 27 października 1948 roku o nawazego Światowej Federacji Związków sowego przerwanie działalności Federacji i wzięcia swą działalność, wystąpienia racji!

Odpowiadając na to pytanie Kuźniecow oświadczył: „Propozycja Rady Generalnej Kongresu Brytyjskich Związków Zawodowych jest posunięciem błędnym i szkodliwym tak dla międzynarodowego ruchu zawodowego jak i dla angielskiej klasy robotniczej.

Nie przekonująco są motywy, jakie przytoczyła Rada Generalna, powołując się na rozbieżności w tonie Światowej Federacji Związków Zawodowych.

Rzecz oczywista, że w Federacji podobnie jak w innych podobnych organizacjach masowych istnieją różne punkty widzenia, co do niektórych zagadnień.

Istnienie różnych poglądów na poszczególne zagadnienia bynajmniej nie oznacza, że nieprzezwyciężalne różnice zdań w Federacji są nieuniknione i w żadnym wypadku nie mogą uzasadniać przerwania działalności Federacji, lub wystąpienia z niej niektórych narodowych ośrodków ruchu zawodowego.

Trzyletnia działalność Światowej Federacji Związków Zawodowych wykazała, że odmiennie poglądy na poszczególne sprawy nie stanowią przeszkody dla międzynarodowej współpracy związków zawodowych. Jeśli się

ma na uwadze ogólne interesy klasy robotniczej i mas pracujących we wszystkich krajach świata, oraz jeśli kieruje się zasadami, na których została oparta Światowa Federacja Związków Zawodowych. Fakt, że wszystkie uchwały kierowniczych organów Federacji, nie wyłączając decyzji sesji Biura Wykonawczego z września 1948 roku w Paryżu, zapadały jednomyślnie, świadczy o dążeniu związków zawodowych należących do Federacji, do uzgadniania swej akcji.

Decyzja Rady Generalnej Brytyjskiego Kongresu Związków Zawodowych z dnia 27 października br. została wywołana nie akcją Światowej Federacji Związków Zawodowych, lub poszczególnych narodowych ośrodków ruchu zawodowego, lecz widocznie jakimiś innymi względami przywódców Brytyjskich Związków Zawodowych, którzy względem te pomagają milczeniem.

Światowa Federacja Związków Zawodowych jest niezmiernie ważną organizacją klasy robotniczej w jej walce o poprawę warunków bytu robotników i wszystkich ludzi pracy, o ich prawa gospodarcze i społeczne i o wolność, a przeciwko reakcji i pro nazadnie podżegaczy wojennych oraz w i-

mię zapewnienia trwałego pokoju między narodami.

Światowa Federacja Związków Zawodowych powinna istnieć i będzie istnieć na podstawie zasad ustalonych w jej statucie, gdyż wymagają tego interesy klasy robotniczej całego świata. Wymagają tego również interesy robotników angielskich, którzy powinni zrozumieć, że przerwanie działalności Federacji osłabi międzynarodową solidarność klasy robotniczej oraz będzie korzystne tylko dla Churchillów i ich przyjaciół z obozu reakcji i agresji imperialistycznej.

Zadaniem wszystkich narodowych ośrodków ruchu zawodowego, należących do Federacji jest zacieśnianie jedności związków zawodowych, na arenie międzynarodowej, wzmacnianie Federacji i nie dopuszczanie do tego, by jej działalność uległa przerwie.

Co się tyczy radzieckich związków zawodowych to są one gotowe nadal współpracować ze wszystkim ośrodkami ruchu zawodowego w tej liczbie z Kongresem Brytyjskich Związków Zawodowych oraz nadal czynić wszystko, co jest konieczne dla zapewnienia owocnej działalności Światowej Federacji Związków Zawodowych w obronie żywotnych interesów klasy robotniczej i jej praw demokratycznych, w walce o trwały pokój na całym świecie. Z tego względu Radzieckie Związki Zawodowe wypowiadają się przeciwko tymczasowemu nawet przerwaniu działalności Światowej Federacji Związków Zawodowych, a za dalszym, wzmacnianiem jedności ruchu zawodowego.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców w 1948 r.

Poważne osiągnięcia i dotychczasowe braki

PSS dąży do pełnego pokrycia potrzeb Łodzi w dziedzinach artykułów spożywczych

Na odbytym w ubiegłą niedzielę zebraniu członków Komitetów Sklepowych PSS prezes tow. Stawiariski złożył wyczerpujące sprawozdanie, dotyczące rozwoju tej placówki spółdzielczej w roku 1948. Rozbudowa PSS-u po

stępuje zgodnie z planem działania, wypracowanym na rok bieżący. Plan przewidywał zwiększenie sieci sklepów spółdzielczych z 329 do 479. W ciągu minionych 9-ciu miesięcy PSS powiększył ilość posiadanych sklepów do 479 i przypuszczalnie z końcem bieżącego roku posiadać będzie ogółem 500 detalicznych punktów sprzedaży.

Teżorocze obroty PSS-u przekroczyły sumy preliminowane w planie o kilkanaście procent. W ciągu trzech minionych kwartałów uzyskane obroty osiągnęły poziom całorocznych obrotów z roku ubiegłego. Przypuszczalnie w r. bieżącym PSS zamknie swe obroty sumą ponad 11 miliardów złotych. Na uwagę zasługuje fakt, że poważny nacisk w gospodarce spółdzielni położono na zmniejszenie kosztów handlowych. Pozytywnie te były stosunkowo wysokie i stanowiły one około 10 procent obrotów. Systematycznie wprowadzane oszczędności wpłynęły na ich obniżenie do 8,5 procent. Wydatnej poprawie uległ stan finansowy spółdzielni. Zwiększyły się poważnie kapitały własne. Stosunek własnych środków finansowych do kapitałów obcych uległ korzystnej poprawie i kształtuje się w stosunku 1 do 2. Zmniejszyło się zadłużenie spółdzielni. Wartość remanentów wzrosła do 1 miliarda 840 milionów zł.

W chwili obecnej PSS odgrywa poważną rolę w zaopatrzeniu mieszkańców naszego miasta, udział PSS-u sięga 55 procent. Wpływa na to nie tylko rozbudowa sieci sklepowej, ale i organizacja punktów produkcyjnych, których jest w tej chwili 34, w tym 8-mich piekarni.

Ilość członków spółdzielni wzrosła bardzo poważnie i obejmuje w tej chwili 160 tysięcy osób. Ten olbrzymi wzrost wynika z faktu przyłączenia do PSS-u szeregu spółdzielni, działających dotychczas samodzielnie (spółdzielnie w Rudzie Pabianickiej, Pracowników Miejskich i fabrycznych).

Mimo olbrzymiego wysiłku jaki władze i pracownicy spółdzielni wkładają w to, by rozwinąć, a równocześnie usprawnić działalność Powszechną, istnieje w pracy spółdzielni jeszcze szereg niedociągnięć. Szwankuje, dotychczas, na skutek nieodpowiedniej pracy magazynów i transportu, zaopatrzenie sklepów w artykuły pierwszej potrzeby. Piekarnie spółdzielni obniżają jakość produkowanego pieczywa. Niedociągnięcia te mogą być łatwo usunięte, gdyż w tej chwili rynek spożywczy i towarowy jest nasycony i niedociągnięcia w pracy tych działów wynikają nie ze złego zaopatrzenia magazynów lub braku dobrej maki, a z nieodpowiedniej pracy ludzi, na tych odcinkach zatrudnionych.

Poważnym niedociągnięciem PSS-u w akcji aprowidowania ludności pracującej we wszystkie artykuły pierwszej potrzeby jest zła praca działu warzywnego. Obsługa wielu sklepów nie stoi na wysokości zadania. Praktyka wykazała, że obsadzenie sklepów rodzinami, mija się z celem i ten długi lata stosowany system obsad personelu ma ulec w najbliższym czasie gruntownej zmianie.

ODCZYT W TOW. PRZYJAŹNI POLSKO-RADZIECKIEJ

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Łodzi zaprasza swych członków i sympatyków na odczyt prof. Sułkowskiego pod tyt. „Zbliżenie kulturalne między Polską a Związkiem Radzieckim”, który odbędzie się w dniu 17 bm. o godz. 18-iej w Towarzystwie Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy ul. Piotrkowskiej Nr 272b.

Wielki dzień gminy Bratoszewice

Uruchomienie pierwszego Sądu Obywatelskiego w okręgu łódzkim

Gmina Bratoszewice przeżywała ubiegłej niedzieli swój wielki dzień. Jej bowiem przypadał w udziale zaszczyt uruchomienia pierwszego Sądu Obywatelskiego na terenie Łódzkiego Okręgu Sądowego.

Już od wczesnych godzin rannych, salę, przybraną emblematami narodowymi wypełnili tłumnie przybyli mieszkańcy Bratoszewic i okolicznych wsi. Nastroj uroczysty potęgowała świadomość, że na terenie gminy zostaje powołany Sąd wybitnie Ludowy, co zostało podkreślone w wypowiedziach przedstawiciela S. O. — prez. Pilczewskiego, kierownika Sądu Grodzkiego w Zgierz — sędziego Orlika, przedstawicieli gminnej Rady Narodowej, Związków Zawodowych i in.

Podniosłą uroczystość zakończyło odśpiewanie przez zebranych Hymnu Narodowego.

Dekretem z dn. 22 lutego 1946 r. powołane do stały do życia Sądy Obywatelskie, których terenem działania mają być gminy wiejskie i miejskie. Przedmiotem rozpraw będą sprawy karne i cywilne mniejszej wagi, terytorialnie pochodzące z danej gminy. Do orzekania w tych sprawach powołani są jedynie przedstawiciele miejscowej ludności. Skład Sądu Obywatelskiego stanowią sędzią, jako zastępcą i 6 ławników, wybrani w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów.

W taki sposób wybrany Sąd Obywatelski daje pełną gwarancję, że cieszyć się będzie pełnym zaufaniem miejscowej ludności. Wpływie to

nie wydaje się zdrowym objawem powierzenie kierownictwa nowoobieranych (a przejętych od prywatnej inicjatywy) sklepów PSS-u ich dotychczasowym właścicielom.

Powszechna Spółdzielnia Spożywców w zamierzeniach swych na przyszłość przewi-

duje dalszą rozbudowę sieci sklepów detalicznych. W roku 1949 powstanie ma dalszych 300 punktów handlu detalicznego. W roku 1950 sieć handlowa PSS-u ma ulec takiej rozbudowie, by pokryć całkowicie zapotrzebowanie całej ludności Łodzi w artykuły spożywcze i mięso.

Interpelacje noszących Członków

Woda w dostępnym czasie

Szanowny Obywatelu Redaktorze! Zwracam się do Was z prośbą o zamieszczenie na łamach Waszego poczytnego pisma mego listu. Jestem robotnicą; pracuję od 8-iej rano do 4-iej po południu. W domu, w którym mieszkam, nie ma wody. Można ją brać z hydrantów ulicznych, które, niestety czynne są tylko przed południem, a więc w godzinach, w których zazwyczaj pracuję. Mieszkam sama i nie mam nikogo kto mógłby za mnie nabrać wody. Ta bolączka dotyka nie tylko mnie.

Wszyscy moi sąsiedzi skarżą się na to samo. Czy nie można byłoby uruchomić hydrantów również po południu, kiedy ludzie pracy są w domu?

Ickan Ewa
Pl. Wolności 7

Od Redakcji.
Nie wątpimy, że Zarząd Miejski uwzględni potrzeby licznych ludzi pracy i zapewni uruchomienie hydrantów w godzinach popołudniowych.

Łódź ma dość węgla na zimę

Coraz większe udogodnienia zakupów

Wkrótce sprzedaż w plombowanych workach

Zarówno Łódź, jak i całe województwo zostały całkowicie zaopatrzone w węgiel na zimę. W roku bieżącym ukrócono wreszcie spekulacje, węglowi „macherzy” znaleźli się pod kluczem. Węgiel jest rozprowadzany przez sklepy państwowe i spółdzielcze w ok. 65 procentach, przez sklepy „Węglolok” pod Zarządzeniem Państwowym w 20 procentach, a reszta pod ścisłą kontrolą wydzielana jest magazynom prywatnym.

Możemy więc być spokojni, że już nie będzie-

my wystawać w kolejkach po węgiel. Powiększa się bowiem ciągle sieć magazynów państwowych urzędowych nowoczesnie, a nie tak, jak owe budy straganiarskie, których tyle zawsze było w naszym mieście. Kupujący może wybrać gatunek według swojego życzenia i na gwarancję, że węgiel zostanie odstawiony do domu autem po cenie 50 zł za metr, bez lichwy, stosowanej przez prywatnych wózkarzy. W najbliższym czasie w większej części składów będzie można za-

mawiać węgiel telefonicznie po ustalonej cenie, która obowiązuje i obecnie: 3200 zł za tonę.

Zaopatrzenie przemysłu łódzkiego w węgiel zostało również zapewnione na okres dwóch miesięcy. Tam, gdzie istnieją braki, jest, to już wyłącznie winą kierownictwa zakładów, które w odpowiednim czasie nie zgłosiło zapotrzebowania do Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego.

W najbliższym czasie, jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia, Centrala wprowadzi pożyteczną akcję sprzedaży węgla w workach plombowanych. Węgiel będzie rozwożony codziennie w dzielnicach robotniczych, trasy będą podawane za pośrednictwem naszej gazety. Worki zawierają będą od 50 do 200 kg węgla.

Pisząc o zaopatrzeniu naszego miasta w węgiel, warto wspomnieć o nowym ubocznym produkcie przemysłu węglowego tak zwanym „LoFixie”. Jest to zmodernizowany i ulepszony przez polski przemysł środek do podpalki sprzedawany na kilogramy w składach opałowych w cenie 24 zł za 1 kg. Jest on pięciokrotnie tańszy od drzewa, składa się z małych kulek, których nie trzeba rąbać. Gospodynie mają więc dużą oszczędność pieniędzy i czasu, używając właśnie tego środka zamiast drzewa na rozpalakę.

Od przyszłego tygodnia każdy kupujący będzie otrzymywał w składach państwowych próbkę pół kg „LoFixu”.

Nadchodząca zima nie zastanie nas bez węgla. Możemy być pewni, że tego niezbędnego artykułu nikomu nie zabraknie i że nikomu nie uda się paskować węglem. (m. z.)

Co usłyszymy dziś przez radio

12.04 Wiadomości południowe, 12.20 „Na swoją nutę”, 12.45 (Ł) „Spółdzielczość wyruguje spekulantów ze wsi”, 12.55 Przerwa, 14.30 (Ł) Z dzisiejszej prasy, 14.35 (Ł) Arie operowe i pieśni w języku rosyjskim (płyty), 14.55 (Ł) Felieton sportowy, 15.00 (Ł) Komunikaty, 15.05 (Ł) Kwadrans muzyki z płyt, 15.20 (Ł) Pogadanka aktualna, 15.30 Audycja dla dzieci, 15.50 Muzyka popularna, 16.00 Dziennik, 16.30 „Co to jest orkiestra symfoniczna” — 16.55 Przegląd wydawnictw oświatowych, 17.00 Koncert rozrywkowy, 17.45 „Tydzień Studenta”, 17.50 „Idzie mi słinka”, 18.00 Lekcja języka rosyjskiego, 18.15 „Dawna muzyka”, 18.35 Pieśni Schumann i Schuberta, 18.50 Audycja „Wiosny Ludów”, 19.00 Koncert, 19.40 „Wszelchnia Radiowa”, 20.00 Dziennik, 20.20 Transm. z Teatru im. St. Wyspiańskiego w Katowicach Igo i II-go aktu Opery „Don Pasquale” Donizettiego, 22.10 Muzyka, 22.30 Reportaż dźwiękowy z procesu Pużaka, 23.00 Ostatnie wiadomości, 23.10 Muzyka taneczna, 23.20 Program na jutro, 23.30 (Ł) Koncert zyczeń, 23.50 (Ł) Zakończenie audycji

Współzawodnictwo przedkongresowe w pełnym rozmachu

Robotnicy przemysłu bawełnianego wypełniają zobowiązania

Współzawodnictwo przedkongresowe w przemysle bawełnianym rozwija się coraz pełniej.

11 listopada osiągnęli PZPB Nr 3 nowy sukces produkcyjny, wykonując plan dzienny w tkalni w 124 proc., w przedzalni średnioprzedniej w 104 proc., a w odpadkowej w 109 proc. Jeśli tak dalej pójdzie, to Geyerowcy swe zobowiązania wypełnią napewno.

Bardzo dobre wyniki zanotowały również PZPB w Pabianicach, które wykonały plan dzienny w przedzalni cienko-przedniej w 133 proc., w średnioprzedniej w 106 proc., w odpadkowej w 107 proc., a w tkalni w 109 proc.

Załoga PZPB Nr 16 wykonała znowu plan w 126 proc. Wydaje się, że „Niciarka” przyzwyczaiła się już całkowicie do tego tempa.

Załoga PZPB Nr 7 wykonała swe dzienne zobowiązanie w tkalni w 112 proc., a w przedzalni w 107 proc., Załoga PZPB w Zgierzu w 113 proc.

PZPB Nr 2 wykonały plan produkcyjny w tkalni w 106 proc., a w przedzalni odpadkowej w 113 proc. Natomiast praca w przedzalni średnioprzedniej nadal kuleje (94 proc. planu).

PZPB w Ozorkowie 12 listopada niestety nie wykonały swego planu dziennego.

Pomimo pewnych lokalnych niepowodzeń trzeba jednakże stwierdzić, że olbrzymia większość fabryk bawełnianych z dodatkowych swych zobowiązań wywiązuje się należycie — ku zadowoleniu wielomilionowych rzesz konsumentów wyrobów bawełnianych w Polsce.

Wesoły korowód młodzieży

rozpoczął imprezy „Tygodnia Studenta”

W niedzielę w godzinach przedwieczornych, ulicami naszego miasta przyciągnął oryginalny pochód. Studencka brać wykonała wiele pomyślności i dowcipu, jak to mogli stwierdzić łodzianie, zaśmiający się z arezybawnych „prebierańców”.

Pochód otwierał olbrzymi transparent z napisem: „Rozpoczynamy „Tydzień Studenta”. Następnie szli studenci wyższych uczelni łódzkich, a więc: medycy, noszący kościotrupa, słuchacze wydziału prawa z wyobrażeniem „Sprawiedliwości” ślepej Temidy na czele, studenci wszystkich wydziałów politechniki, SGGW i inni.

Sądy Obywatelskie są częścią składową Są-

downictwa Powszechnego i ferują wyroki w imieniu Rzplitej Polskiej.

Oznakę prezesa nowego Sądu stanowi, ciemno zielona szarfa, na środku której widnieje płaskość, a na niej — srebrny Orzeł Państwowy, u dołu napis „Sąd Obywatelski”.

Powołanie do życia tych nowych placówek sądowych jest dalszym krokiem w dążeniu do demokracji polskiego Sądownictwa.

Z TOW. PRZYJAŹNI POLSKO-RADZIECKIEJ

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Łodzi, zawiadamia Koła Towarzystwa, że po przydzielone bilety na występy artystów radzieckich należy zgłaszać się z upoważnieniem Zarządu Koła. Przydzielone bilety nieodebrane do dnia 19 bm. do godziny 12 w poł. przydzielone zostaną innym kołom.

DR MARZYŃSKI NACZELNYM LEKARZEM UBEZPIECZALNI

W tych dniach naczelnym lekarzem Ubezpieczalni Łódzkiej dr. Kunicki został przeniesiony do Warszawy, gdzie objął stanowisko prezesa Rady Naukowo-Lekarskiej

przy Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Naczelnym Lekarzem Ubezpieczalni Łódzkiej został mianowany dr. Michał Marzyński.

ZAPISY NA MODELARSKI KURS JUNIORÓW

Okręg Wojewódzki Ligi Lotniczej ogłasza zapisy na „Modelarski Kurs Juniorów”. Na kurs mogą być przyjęci wszyscy kandydaci w wieku od 10—16 lat, warunkiem przyjęcia na kurs — członkostwo Ligi Lotniczej.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela codziennie w godz. 16—10 Okr. Modelarnia L. Łódź, ul. Zachodnia 15. Kurs rozpoczyna się 1 grudnia 1948 r.

SUBLOKATORKA OKREDLA GOSPODARZA
Z mieszkania Zielińskiego Józefa, zam. Czartoryskiego 7, sublokatorka jego Muszyńska Danuta skradła garderobę o wartości 25 tys. złotych.

ZGON DESPERATA.

W dniu 13 bm. około godziny 22-iej na podwórzu posesji przy ul. Sierpowej 30 powiesił się na pasku przywiązany do drzewa Władysław Śmiech ur. 11.11.1927 r. zam. w tymże domu. Wezwany lekarz PCK stwierdził zgon. Zwłoki zabezpieczono. Dochodzenia prowadzi 12 Kom. MO.

PIENIADZE DO ODEBRANIA.

W dniu 13 bm. w godzinach rannych milicjant II Kom. MO, będąc na służbie ukarał grzywną w wys. 100 zł pewnego obywatela (nazwisko nieznane) za jazdę na stopniach tramwaju. W chwili odbierania grzywny przez milicjanta tramwaj ruszył. Wyżej wymieniony obywatel zamiast dwa banknotów po 50 zł wręczył milicjantowi banknot 50-złotowy oraz 500-złotowy. W związku z powyższym poszkodowany zechce się zgłosić do II Kom. MO po odbiór 450 zł

Czarodziej świata kukiełek

Przed dwudziestu laty, w skromnym mieszkaniu radzieckiego aktora i śpiewaka — Sergiusza Obrazcowa — poczęły się dziać różne tajemnicze rzeczy. Sergiusz Obrazcow uczył się kiedyś sztuki rzeźbiarskiej. W chwilach wolnych od pracy na scenie — tworzył małe, wesołe figurki — lalki dla swoich siostrzeńców. Były one wszystkie jak żywe — brakło im tylko ludzkiego głosu.

I oto w skromnym mieszkaniu Obrazcowa — jego przepiękne lalki poczęły się poruszać jak żywe, poczęły mówić, śpiewać, poczęły żyć. Ukryty za zasłoną artysta — tajemniczymi sznurkami, sprężynami — poruszał je przed zdumionymi oczyma dzieci. Śpiewał za swoich pupilków, mówił ich głosem — jego królestwo lalek ożyło.

Po roku — Teatr Kukiełek Obrazcowa — dawał już przedstawienia w moskiewskich szkołach. Po trzech latach Sergiusz Obrazcow nie mógł sam dać rady z czeredą swoich kukielkowych dzieci. Do jego teatru wstąpili nowi artyści. Przybywało kukiełek — jedne piękniejsze od drugich — i dziś Kukielkowy Teatr Obrazcowa liczy około trzystu rzeźbiarzy, malarzy, muzyków, aktorów i śpiewaków.

Tysiące przepięknych kukiełek „mieszka” we wspaniałym gmachu — Muzeum Lalek, a przedstawienia Teatru Obrazcowa odbywają się we własnym wspaniałym „Pałacu Bajki” — zbudowanym przy

jednym z najwspanialszych placów stolicy Związku Radzieckiego.

Teatr Kukielkowy Obrazcowa posiada swoje oddziały w szeregu miast ZSRR. Daje przedstawienia i dla dzieci i dla dorosłych. Przy Teatrze powstały kursy dla reżyserów i artystów teatrów kukielkowych, gdzie szkołą się całe rzesze rzeźbiarzy, aktorów i śpiewaków. Teatr Kukielkowy Obrazcowa jest jednym z największych teatrów kukielkowych świata.

Kukielki Obrazcowa są dobrze znane milionom mieszkańców Związku Radzieckiego. Teatr objeżdża cały kraj — dając przedstawienia i dla górników w głębiach kopalni, i dla dzieci w szkołach. Teatr Kukielkowy Obrazcowa objeżdża fabryki, obozy młodych pionierów, świetlice robotnicze i domy kultury. Zachwycają się nim żołnierze w koszarach i robotnicy w kolchozach. Dociera do najodleglejszych zakątków olbrzymiego radzieckiego państwa. Na dalekiej północy, wśród polarnej zimy — wyczarowuje

przed oczami Tunguzów, czy Jakutów bajki z tysiąca i jednej nocy Teatr Kukielkowy Obrazcowa jest oczekiwany z biciem małych serduszek we wszystkich miastach, wsiach i osadach potężnego radzieckiego kraju.

Piękne są jego baśnie o „Kocie w butach”, o „Cudownej lampie Alladyna”, o „Królu Jeleniu”, o królowach, pastuszkach, mędrkach i głuptasach. A każda bajka zawiera w sobie rzecz najcenniejszą na świecie — ukryte ziarno mądrości. Teatr Obrazcowa raduje i jednocześnie... uczy.

Teatr Kukielkowy Obrazcowa przyjechał również do Polski — by zaprezentować swoje bogactwa czarów poskim słuchaczom. Pójdą bawić się w nim dzieci, pójdą dorośli, bo teatr gra również dla dorosłych — pójdą także patrzeć na grę kukiełek Obrazcowa artyści naszych kukielkowych teatrów, by nauczyć się tej nowej, niezwykłej sztuki i ulepszyć nasze kukielkowe teatry.

Dzieci Szkoły Powszechnej Nr 1 w Aleksandrowie pamiętają o Zosi Koronńskiej

W piątek wieczór przyszły do Redakcji „Promyka” dwie dziewczynki z Aleksandrowa. Była to delegacja ze Szkoły Powszechnej Nr 1, której uczniowie i uczennice zebrali sumę zł 270 — na protezę dla

swej koleżanki ze wsi Waliszew — Zosi Koronńskiej.

Serdecznie dziękujemy dzieciom aleksandrowskim i ich wychowawczyniom w imieniu własnym i Zosi.

Redaktor „Promyka”

Kochany „Promyku”

Bardzo Cię przeproszam, że tak długo nie odpisywałam. Byłam na wakacjach na wsi, gdy pisałam do Ciebie pierwszy raz. Szkoda, naprawdę szkoda, że „Promyk” nie może być powiększony. Trudno, poczekam i napewno się doczekam — nieprawdaz, kochany „Promyku”. Chodzę do siódmej klasy szkoły powszechnej w Pabianicach. Moi rodzice są tkaczami i w tym też zawodzie pracują. List Twój sprawił mi dużo przyjemności, więc bardzo Ci za niego dziękuję. Przesyłam serdeczne pozdrowienia dla pana redaktora.

Krystyna Wajchert
Pabianice

Odpowiedź.

Kochana Krysiu!

Teraz jest moja „kolejka” na przeprosiny, bo list Twój rzeczywiście zbyt długo czekał na odpowiedź. Nie ma innej rady — musimy sobie oboje wzajemnie wybaczyć. Zgoda?

Co zamierzasz robić po skończeniu szkoły? Jesteś już przecież w siódmej klasie. Jesz-

cze do wakacji i koniec. Mam nadzieję, że będziesz się dalej kształcić. Czyś już pomyślała o tych sprawach? W której fabryce pracują Twoi rodzice? Czy masz rodzeństwo? Czy chodzisz do świetlicy RTPD? Co się stało z Twoją przyjaciółką, Alą? Czyście się czasem nie pogawędziły? Pozdrawiam was oboje, a także pozostałe Twe koleżanki i kolegów.

Redaktor

Kochany „Promyku”

My, uczennice i uczniowie Szkoły Powszechnej w Woli Buczkowskiej, dziękujemy bardzo Zdzisławi Kędzierskiemu z Pabianic za książkę pt. „Dzieci kapitana Granta” którą ofiarował dla naszej biblioteki. Dziękujemy mu także za listy i życzenia. Jesteśmy zdrowi. Bardzo cieszymy się z tych książek. Z zapałem uczymy się i pracujemy w domu. Pozdrawiamy Redakcję „Promyka”, Zdzisława i Edzia Kędzierskich, Zdzisława Piotrowskiego, Dulasa i wszystkich najbliższych. Z niecierpliwością czekamy na odpowiedź.

Anna Chęcińska, Jachimczak Janina, Kankówna Krystyna, Jan Królak, Miecia Dęb-

kowska, Chęcińska Krystyna, Jadwiga Deb-kowska, Mirek Borowiecki, Piotrowski Zdzisław.

Odpowiedź.

Kochane dzieci!

Wyobraźcie sobie, że ta wasza pocztówka zawieruszyła się gdzieś i dlatego odpowiedziałam Wam już na list późniejszy a na ten dopiero dzisiaj. Czy bardzo się na mnie gniewacie o to? Proszę Was, napiszcie mi czy otrzymałyście dwie książki od koleżanki Szy lakówny z Łodzi? Dotychczas nie jakoś o niej nie wspominać i Marysia pewnie się martwi, że zginęły. Które książki z Waszej biblioteki najbardziej się podobają? Czy prze-rabiacie teraz w szkole bardzo ciekawe rzeczy? Jak przeszły w domu wykopki? Napiszcie mi obszernie o wszystkim bo mi się już stęsknił za Wami. Sciskam całą waszą gromadkę i pozdrawiam serdecznie rodziców, pana kierownika szkoły i wszystkich przyjaciół „Promyka” z Woli Buczkowskiej.

Redaktor.

Acha, żebym nie zapomniał. Czy widujecie się z kolegami z sąsiedniej wioski, którzy razem z Wami zwiedzili Łódź? Co u nich słychać?

Kochany „Promyku”

Odpowiedzią Twoją na mój list jestem bardzo ucieszony i z radości chcę Ci odpowiedzieć na wszystkie Twe pytania.

Otóż mam lat piętnaście i uczęszczam do 11-letniej szkoły ogólnokształcącej typu licealnego. Nie wiem jednak czy dobrze postąpiłem wstępując do niej, gdyż zamierzam moim było dostać się do szkoły technicznej. Lubie

Rzeczy ciekawe

DRZEWA - LAMPY

W pobliżu Tuscarora w stanie Nevada, w Ameryce północnej rosną świecące drzewa. Taka od nich bije w nocy jasność, że są widoczne na półtora kilometra. Przy ich fosforyzującym świetle można czytać najdrobniejsze pismo.

Świecące drzewo osiąga sześćdziesiąt stóp wysokości. Okryte jest liściem podobnym do liści wawrzynu. Blask swój otrzymuje od klejowatej substancji, którą wydzielają liście. Indianie nazywają je „zaczarowanym drzewem”.

W przyrodzie niewiele jest roślin „świecących”. Tylko niektóre grzyby i porosty, kilka gatunków mchu i traw, jedna odmiana lilii, mak polny, euforbia i nasturcja potrafią „świecić w nocy”. Sprawdźcie kiedy to sami!

KWIATY, KTÓRE ROSNĄ NA SNIEGU

Życie organiczne nie ma granic na ziemi, ślady jego spotyka się nawet wśród piasków pustyni, spalonych przez słońce, nawet na niebotycznych szczytach górskich, pokrytych wiecznym śniegiem. Algi (mchy) rosnące wśród śniegów — stoją na najniższym stopniu życia roślinnego. Wśród alg najbardziej jest znana „alga karminowa”, zwana także „kwiatem śniegów”. Od barwy tego mchu całe przestrzenie śnieżne wydają się różowe.

Algi rosną na Uralu, w Alpach, Karpatach, Pirenejach. Szczególnie piękne są algi grenlandzkie, które zabarwiają śnieg na 50 milimetrów grubości — a rosną na lodowcach, osłoniętych od wiatru i wystawionych na działanie promieni słonecznych.

rysunki techniczne i dlatego chciałem się do niej zapisać. Byłoby już wszystko dobrze, gdyż egzamin konkursowy przed wakacjami zdałem z wynikiem dobrym, lecz zniechęciło mnie to, że nauka trwa aż pięć lat, musiałbym dużo czasu tracić na jeżdżenie tramwajami, których od lks czasu nienawidzę. Jestem teraz (mówiąc po polsku „w kropce”) i nie wiem czy dobrze zrobiłem wstępując do klasy dziewiątej. Moi rodzice są pracownikami PZPB. Zagadki przesyłam. Kończąc tę parę słów pozdrawiam Cię i całą redakcję.

„Wesoły Rys” z Pabianio

Odpowiedź

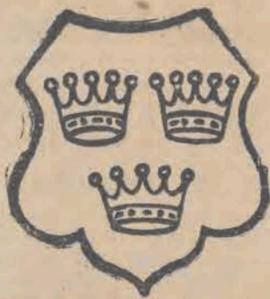
Drogi „Rysiu”

Moim zdaniem źle postąpiłeś, rezygnując ze szkoły technicznej. Dziwi mnie, że tak Cię przeraża myśl o pięciu latach nauki. Ludzie kształcą się przecież przez dziesiątki lat, i wcale im się ten czas nie dłuży, o ile naturalnie mają do nauki rzeczywistą zamiłowanie. Jeszcze rozumieliby Cię, gdyby warunki materialne zmuszały Cię do szybkiego znalezienia pracy i zarobku. W takim wypadku mógłbyś pójść na jakiś krótszy kurs zawodowy a potem równocześnie pracować i uczyć się dalej. Twoja nienawiść do tramwajów to zupełna dziecinność, lub też... lenistwo. Ież to ludzi jeździ do pracy dziesiątki kilometrów i wcale z tego powodu nie rozpacza. Radzę Ci porozmawiać o tych sprawach z Twoim wychowawcą i ewentualnie przeprosić się ze szkołą techniczną.

Twych zagadek i łamigłówek na razie nie drukuję, gdyż niezbyt mi się podobają. Pozdrawiam Cię

Redaktor

Kronika Pabianic Wyniki XI-go etapu współzawodnictwa w PZPW Nr 41

KOMU WINSZUJEMY

Wtorek, dnia 16 listopada 1948 r.
Dziś: Edmunda

DYŻURY APTEK.

Dziś dyżuruje apteka mgr. Bolechowskiego przy ul. Warszawskiej Nr 6.

K I N A

Kino „Robotnik“ — film prod. amerykańskiej „Zielone lata“.

Kino „Polonia“ wyświetla film p. t. „Tajemnica wywiadu“ dla młodzieży dozwolony od lat 18-tu.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna — 0
Komisariat M.O. — 63.
P. C. K. — 112
Dworzec Kolejowy — 9
Zarząd Miejski — 66
PZPB. — 23
Telegraf — 213
PPR. — 5
Zmiana numeru telefonu Ubezpieczalni Społecznej — zamiast nr 208 — nr. 35.

11-ty etap współzawodnictwa pracy w Państwowych Zakładach Przemysłu Welnianego w Pabianicach rozwijał się pod znakiem podniesienia jakości produkcji.

Rzuczone przez przodowników pracy, Radę Zakładową i partię polityczną hasło: „podnieść jakość produkcji“, znalazło zrozumienie wśród załogi.

Podkreślić należy, że wszyscy tkacze kortowi na tkalni angielskiej czesankowej wykonali 100 procent pierwszego gatunku w tym okresie.

Wśród biorących udział w 11-ym etapie współzawodnictwa wyróżnili się i nagrody otrzymali — w tkalni kortu: tow. tow. Stawińska Anna 155 proc. normy, Podsiadły Antoni — 154 proc.

normy, Pógrabia Czesław — 152 proc. normy.

W tkalni angielskiej czesankowej pierwsze trzy miejsca zajęli: Jantczak Bolesław — 179 proc. normy, Jantczak Józef — 175 proc. normy, Grzelińska Janina — 155 procent normy.

Należy podkreślić, że tkacz Jantczak Józef po raz drugi zajął pierwsze punktowane miejsce we współzawodnictwie etapowym w tym roku.

W tkalni czesankowej zgrzeblarskiej pierwsze trzy miejsca zajęli: tow. tow.: Cieślak Józef — 172 proc., Woskowska Stanisława — 168 proc. i Płucinniczak Marta — 159,7 proc. normy.

Tow. Płucinniczak Maria po raz drugi w tym roku zajęła we współzawod-

nictwie jedno z punktowanych pierwszych miejsc.

Wśród przewijarek wyróżniły się następujące towarzyski: Świtalska Helena, Grabowska Helena i Mikołajczyk Aniela.

W cerowalni najwyższe normy wykonały następujące tow. tow.: Żuraw Anna, Piątek Leokad'a i Rostowska Wanda.

Wśród przewlekaczy i przykrecaczy wyróżnili się tow. tow.: Gryzel Apolonia, Łoboda Tadeusz i Tyczka Matylda.

W dwóch ostatnich konkurencjach przy klasyfikacji współzawodniczących zdecydowała w głównej mierze jakość produkcji.

Przed ruchem współzawodnictwa pracy w PZPW Nr 41 w Pabianicach stał zadanie jego reorganizacji w myśl nowego regulaminu.

Reorganizacja współzawodnictwa w PZPW Nr 41 nie będzie trudna i da nie wątpliwie wzrost liczby współzawodniczących. Najważniejsze bowiem zostało już w PZPW Nr 41 zrobione: po pierwsze objęte zostały systemem akordowym i akcją współzawodnictwa wszystkie wydziały produkcyjne Zakładów, po drugie PZPW posiadają dostateczną ilość wypróbowanych przodowników pracy, których zadaniem, w myśl nowego regulaminu, — jest organizacja ruchu współzawodnictwa na nowych podstawach.

Zebranie wyborcze w PZPB-Pabianice

W dniu wczorajszym w Komitecie Fabrycznym PPR w Państw. Zakł. Przem. Bawełnianego w Pabianicach odbyły się wybory delegatów na konferencję miejską.

Konferencję rozpoczęto odśpiewaniem Międzynarodówki. Po ukończeniu wnieśli się prezydium i odczytaniu porządku dziennego, przystąpiono do wyboru komisji mandatowej.

W 4 punkcie konferencji głos zabrał przedstawiciel KW PPR tow. Potapczuk, który wygłosił referat o doniosłości połączenia obu partii podkreślając, że zbliżamy się do historycznego

okresu, do zjednoczenia klasy robotniczej, co pozwoli zrealizować marksistowsko-leninowski program budowy socjalizmu w naszym kraju.

Następnie I-szy sekretarz złożył sprawozdanie za okres pracy Komitetu od 15-go listopada 1947 r. do 1.11. 48 r.

Uchwałę robotników PZPB o zobowiązaniu się do wykonania 4.200.000 metrów tkanin ponad plan roczny — przyjęto hucznymi oklaskami.

W zakończeniu obrad dokonano wyboru 44 delegatów, na miejską konferencję przedkongresową.

Opieka nad matką i dzieckiem w PZPB

Problem opieki nad matką i dzieckiem w PZPB w Pabianicach jest zagadnieniem bardzo istotnym, gdyż w zakładach tych pracuje około 5 tysięcy kobiet, wśród nich wiele matek z dziećmi. Dopiero jednak w tym roku sprawa otoczenia matki - robotnicy i jej dziecka należytą opieką w PZPB ruszyła z miejsca.

We wrześniu roku bieżącego otwarta została specjalnie dla robotnic PZPB i ich dzieci stacja opieki nad matką i dzieckiem przy ul. Pułaskiego 17 w lokalu PCK.

Jak bardzo placówka ta była potrzebna, świadczy najlepiej fakt, że w mieście otwarcia stacji z pomocy lekarskiej i materialnej skorzystało 700 osób matek z małymi dziećmi i robotnic ciężarnych. Ta liczba wzrosła w październiku do tysiąca osób.

Poprawa sytuacji na rynku mięsnym

Co pewien czas publikowane są wyniki kontroli, przeprowadzanej przez Społeczną Komisję Kontroli Cen, z których wynika, że mięsa jak i słoniny jest w Pabianicach pod dostatkiem, jak również, że mięso i słonina ukrywane są pod ładami, albo sprzedawane na wolnym rynku. Niedawno zatrzymany przez Społeczną Komisję Kontroli Cen nielegalny handlarz mięsem tłumaczył się naiwnie: „przecież i spekulant musi z czegoś żyć“.

Nie tylko jednak dane ze Społecznej Komisji Kontroli Cen pozwalają twierdzić, że sytuacja na mięsny rynku w naszym mieście wygląda lepiej niż rok temu, a również pomyślniej niż w miesiącach letnich roku bieżącego. Potwierdza to statystyka uboju w Rzeźni Miejskiej. Tak więc we wrześniu 1947 ubito mniej sztuk nierogacizny, niż we wrześniu roku bieżącego. We wrześniu 1947 r. w rzeźni miejskiej ubito: 2 buhaje, 51 krów, 125 sztuk jałowizny, 99 cieląt, 904 świn, 101 owcę i jedną kozę, natomiast we wrześniu bieżącego roku ubito w naszej rzeźni 12 buhajów, 82 krowy, 1809 świn; ubito też więcej cieląt, owiec i jałowizny.

Oto jak się przedstawia stan faktyczny na rynku mięsny w Pabianicach.

Na każdą karmiącą matkę i dziecko PZPB przeznacza 2.100 zł miesięcznie.

Gorzej przedstawia się sprawa żłobka przy PZPB. W tym żłobku miejsce powinno znaleźć przynajmniej 500 dzieci, jednak w żaden sposób nie można przekroczyć ilości 90-orka dzieci, chociaż znalazłyby się fundusze na zabezpieczenie opieki dla kilkuset dzieci robotniczych, Sprawa rozbija się o brak miejsca. W żłobku, który mieści się w dawnym pałacu dyrektora fabryki, a

więc w budynku fabrycznym, mieszkają obce osoby nie mające nic wspólnego z fabryką. Gdyby dla tych osób znalazły się mieszkania gdzie indziej, można byłoby urządzić tu dla robotnic PZPB i ich dzieci duży i wygodny żłobek.

Wydział Kwaterunkowy Zarządu Miejskiego winien wuzzględnić potrzeby żłobka PZPB przydzielając w miarę możliwości mieszkania współlokatorom żłobka.

Załoga „Ciby“ wykona zobowiązania

na cześć Kongresu — jeszcze przed terminem

Pabianicka Fabryka Przemysłu Chemicznego pod zarządkiem państwowym d. „Ciba“ wielkimi krokami zdąża do przedterminowego wykonania planu.

Załoga „Ciby“ zobowiązała się na wspólnym zebraniu wykonać swój plan roczny przedterminowo do dnia 24-go listopada i w celu uczczenia Kongresu Zjednoczeniowego do końca roku wykonać ponad plan w oddziale chemikali 350 ton produkcji, w oddziale barwników — 65 ton, a w oddziale farmaceutycznym — 600 tysięcy ampułek. Po za tym załoga zobowiązała się wykonać do końca roku laboratorium syntetyczne i uruchomić dział produkcji pi razolonu.

Z danych z pierwszej dekady listopada wynika, że wykonano już na dzień 10 listopada ponad plan 100 tysięcy ampułek w oddziale farmaceutycznym, a plan roczny w oddziale chemikali wykonano już do dnia 7 listopada.

Obecnie w obydwu oddziałach produkuje się już ponad plan.

Jedynie w oddziale barwników nie wykonano jeszcze planu. Plan ten zostanie wykonany najpewniej przed 24-ym bm.

Komitetu współzawodnictwa pracy powstają w fabrykach

Na konferencji Rad Zakładowych i przodowników przemysłu włókienniczego, jaka odbyła się w Łodzi dnia 8-bm. przyjęto ramowy regulamin współzawodnictwa pracy w przemyśle włókienniczym, w którym szczególny nacisk kładzie się na zbiorowy system współzawodnictwa.

Sprawa ta była szczegółowo omawiana w dniu 10 bm na zebraniu Zarządu Pabianickiego Oddziału Związku Zawodowego Pracowników Włókienniczych. Na zebraniu tym postanowiono przystąpić natychmiast do tworzenia pierw-

szych Komitetów Współzawodnictwa Pracy w naszym mieście.

Pierwszy zreorganizowany Komitet powstał przy Państwowych Zakładach Przemysłu Jedwabniczo - Galanterijnego w naszym mieście.

Należy przypuszczać, że w innych fabrykach włókienniczych zostaną wkrótce zorganizowane Komitety Współzawodnictwa Pracy i że z nowym regulaminem zapozna się każdy robotnik, a przede wszystkim każdy, biorący udział w akcji współzawodnictwa pracy.

Kierownik Leon Reszke szabrownikiem

W tych dniach aresztowany został były fabrykant, a do niedawna kierownik jednego z mniejszych oddziałów PZPB w Pabianicach niejaki — Leon Reszke.

Sama osoba Reszkego, znanego na terenie miasta jeszcze przed wojną — jako jednego z najbogatszych ludzi w naszym grodzie, jak również to sprawy wzbudziły zrozumiałe zainteresowanie wśród świata pracy.

Reszke potrafił tak zręcznie zamaskować swe właściwe oblicze, że udało mu się zająć kierownicze stanowisko w przemyśle włókienniczym Pabianic i wykorzystywać

je dla swych własnych celów.

Ale dzięki czujności robotników oddziału, którego kierownikiem był Reszke, wykryto skrytki zapelnione wszelkiego rodzaju „szabrem“, należącym do Reszkego. Wykryto między innymi — częściowo już zniszczone bele towaru nielegalnego pochodzenia, 5 głów maszyn włókienniczych szczególnie poszukiwanych na rynku i nieprodukowanych w kraju. Znalaziono również spore ilości przedzwy nielegalnego pochodzenia.

Jak się w toku dochodzenia okazało, Reszke przygotowywał się od miesięcy do

otwarcia własnej fabryki włókienniczej odczywiście kosztem PZPB.

Reszke jednak nie poprzestał na gromadzeniu maszyn i surowca potrzebnego mu do uruchomienia własnej fabryki. Jak wykazała szczegółowa rewizja — gromadził on również w skrytce na oddziale znaczne ilości zapasów żywności, między innymi maki.

Obecnie nadszedł kres machinacji Reszkego: już w najbliższym czasie odbędzie się proces przeciw byłemu fabrykantowi, którego występki wyszły na światło dzienne dzięki czujności robotników. Dz.

Wędrownika
na POLSCE

POMNIK WDZIĘCZNOŚCI POWSTANIE W OLSZTYNIE

Pomnik Wdzięczności bohaterom oswojono dziecielskiej Armii Radzieckiej w Olsztynie wykona profesor Toruńskiego Uniwersytetu, znany i ceniony artysta rzeźbiarz Horno Popławski.

Techniczną stroną budowy pomnika kierować będzie inż. Musolf.

Woj. Komitet Budowy pomnika, utworzony i działający z inicjatywy Woj. Zarządu Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Olsztynie, przewiduje wykonanie pomnika do dnia 22 lipca następnego roku.

TALENTY LITERACKIE WŚRÓD ROBOTNIKÓW

Wrocławski Wojewódzki Wydział Kultury i Sztuki zajął się wyławianiem talentów pisarskich wśród robotników. Spośród kilku prac amatorów-pisarzy robotniczych wyróżnia się dramat historyczny Józefa Fornalskiego pt. „Bunt“, obrazujący walkę ludu polskiego we Wrocławiu przeciw niemieckim władzom miejskim.

TEATRY

Państwowy Teatr Wojska Polskiego
ul. Jaracza 27

Dzisiaj o godz. 19.15 popularna komedia
czeska Jana Drdy pt. „Igraszki z diabłem”
w reżyserii Leona Schillera. Zespół twó-
rczy: Fijewska, Życzkowska, Bartosiewicz,
Puchniewska, Skwarska, Borowski, Bier-
nacki, Bolkowski, Dejunowicz, Grabowski,
Kłosiński, Kozłowski, Lubelski, Łapiński,
Łodyński, Ordon, Staszewski, Wojciechow-
ski, Woźniak, Żukowski i słuchacze P. W.
S. T. Opracowanie muzyczne Tomasza
Kiesewettera i Władysława Raczkowskie-
go, tańce w układzie Jadwigi Hrvniewic-
kiej, dekoracje i kostiumy Otto Axera.

Teatr Kameralny Domu Żołnierza
ul. Daszyńskiego 34

Dzisiaj i codziennie o godz. 19.15 sztuka
T. Rattigana „Kadet Winslow”.

Państwowy Teatr Powszechny
ul. 11-go Listopada 21 — tel. 150-36

Dzisiaj we wtorek dnia 16 listopada
br. o godzinie 19.15 prapremiera satyr w
5 obrazach I. Erenburga pt. „Lew na
placu”.

TEATR „SYRENA” Traugutta 1
Dzisiaj o godz. 19.30 „PANI PREZESOWA”

Teatr „OSA” Zachodnia 43, tel. 140-09.

Codziennie o 19.30, w niedzielę o 16
i 19.30 „Pepina”. Ostatnie dni. Zniżki waż-
ne. Wkrótce otwarcie sezonu 1948-9
„Porwanie Sabinek” z J. Węgrzynem i H.
Gruszecką.

Teatr „MELODRAM”

ul. Traugutta 18 (gmach OKZZ)

Dzisiaj o godz. 19.15 „Gody weselne” —
widowisko ludowe w układzie i reżyserii
Leona Schillera. Na widowisko składają
się piękne, polskie melodie ludowe i tańce
związane z ludowym obrzędem sobótki, we-
sela i dożynki. Kompozycja muzyczna
Władysława Raczkowskiego i Kazimierza
Sikorskiego. Tańce Barbary Fijewskiej,
dekoracje i kostiumy Stanisława Cegiel-
skiego.

KINA

ADRIA — „Ostatni mohikanin”
godz. 16, 18, 20, w niedz. 14
film dozwolony dla młodzieży

BALTYK — „Dzieci ulicy”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży.

BAJKA — „Przeżycie”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

GDYNIA — „Program aktualności kraj.”
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL (dla młodzieży) — „Aleksander Matro-
sow”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30

MUZA — „Gilda”
godz. 18, 20 w niedz. 16
film niedozwolony dla młodzieży

POLONIA — „Pieśń tajni”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30
film dozwolony dla młodzieży

PRZEDWIOSNIE — „Pani Miniver”
godz. 17.30, 20, w niedz. 15
film dozwolony od lat 16

ROBOTNIK — „Cygańska miłość”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30
film niedozwolony dla młodzieży

REKORD — „Wesoły pensjonat”
godz. 18, 20.30, w niedz. 15.30
film dozwolony od lat 16

ROMA — „Naręczona z Turkmenii”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film dozwolony dla młodzieży

STYLOWY — „Siostra lokaja”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30.
film dozwolony dla młodzieży

SWIT — „Casablanca”
godz. 18, 20, w niedz. 16
film niedozwolony dla młodzieży

TECZA — „Zakazane piosenki”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30
film dozwolony dla młodzieży

TATRY — „Dusze czarnych”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

WISŁA — „Tehór”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

WŁÓKNIARZ — „Czerwony krawat”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
film dozwolony dla młodzieży

WOLNOSC — „Pieśń tajni”
godz. 15, 17.30, 20, w niedz. 12.30
film dozwolony dla młodzieży

ZACHETA — „Noc w Casablance”
godz. 18.30, 20.30, w niedz. 16.30.
film dozwolony dla młodzieży

WIECZÓR LITERACKI

W Klubie Literatów (Traugutta 6 I p.
wejście przez Hotel) w środę dnia 17 bm.
godz. 20 odbędzie się wieczór autorski
Jana Huszczy „Wiersze liryczne i saty-
ryczne”.

Kino „BALTYK”

DZISIAJ PREMIERA!

Pierwszego po wojnie filmu produkcji włoskiej
»DZIECI ULICY«
(SCUSCIA)

W rolach głównych: RINALDO SMORDONI, FRANCO
INTERLENGHI, ANIELLO MELLE, BRUNO OTTENS
Reżyseria: VITTORIO DE SICA

SPORT SPORT SPORT

Lekkoatletyka łódzka w 1948 r.

Dychto, Kuźmicki i Wdowczyk najlepszymi w okręgu

Wiele było uwag choć niezawsze słusznych
pod adresem władz Łódzkiego Okr. Zw. Lek-
koatletycznego oraz Klubów dotyczących le-
nistwa i nieudolności w organizowaniu imprez
lekkoatletycznych. O ile do tego dodamy je-
szcze kapryśną tegoroczną pogodę, która spo-
wodowała że szereg zawodów nie odbyło się
lub w ostatniej chwili zostało odwołanych, to
zdawałoby się że nie powinniśmy się spodzie-
wać lepszych wyników. Dlatego też nie od-
ręczy będzie zapoznać się z dorobkiem lek-
koatletów naszego Okręgu, aby przekonać się
że mimo tych trudności lekkoatleci nasi nie
tylko nie obniżyli swoich wyników, ale wprost
przeciwnie w szeregu konkurencji znacznie
poprawili swoje pozycje w dorobku najlep-

szych w Polsce. Warto tu wymienić doskona-
łe wyniki Dychto na 800 m. — 2.03 i na 1500
m. — 4.08.9, Lipowskiego na 200 m. — 22.7,
Kuźmickiego — w oszczepie 54.86 m. w trój-
skoku — 13.96 m, Pawłowskiego w skoku
w dal — 6.97, oraz rewelacyjnego Wdowczy-
ka, który pod koniec sezonu ustalił dwa no-
we rekordy życiowe i najlepsze wyniki po-
wojenne w Okręgu w biegu na 400 m. —
53 sek., oraz w 400 m. przez płotki w czasie
— 60.3 sek.

Najbardziej wyrównany poziom zanotowa-
ć należy w biegu na 100 m. gdzie 10 lekkoatle-
tów naszego Okręgu stałe biega około 11 se-
kund, znaczną poprawę wykazali skoczkiwie
przyczym dla wielu osiągniętych 6 m. w dal

i 1.60 m. wżwyż nie starczyło miejsca w tabeli
Najgorzej przedstawiają się konkurencje wy-
bitnie techniczne i rzuty, gdyż Prywera i Ow-
czarka którzy musieli się wycofać z życia
sportowego z powodu złego stanu zdrowia,
nie może chwilowo nikt zastąpić, a młodszym
zawodnikom jest w dalszym ciągu daleko do
ich poziomu.

Dla zorientowania jak się kształtowały wy-
niki naszej lekkoatletyki na tle najlepszych
wyników tegorocznej Olimpiady, oraz rekor-
dów Polski i najlepszych tegorocznych wy-
ników w Polsce na pierwszym miejscu zo-
stały umieszczone wyniki te z nazwiskami
zawodników, którzy je uzyskali.

100 mtr.		200 mtr.		400 mtr.	
Dillard	USA 10.3	Patton	USA 21.1	Wint	Jam. 46.2
Zasłona	10.6	Trojanowski	22	Gassowski	48.2
Kiszka	10.6	Lipski	21.8	Lipski	50.1
1 Lipowski	AZS 10.9	1 Lipowski	AZS 22.7	1 Wdowczyk	HKS 52
2 Pawłowski	DKS 11.2	2 Jaraczewski	AZS 23.2	2 Jama	Bor. 53.6
3 Sosnowski	HKS 11.2	3 Pawłowski	DKS 24.2	3 Kuźmicki	DKS 54.8
4 Kun	PKS 11.2	4 Jarosz	HKS 24.2	4 Sysak	TUR 54.8
5 Różycki	HKS 11.3	5 Walczak	TUR 24.3	5 Sobieraj	HKS 55.1
6 Jaraczewski	AZS 11.3	5 Durajski	PKS 24.3	6 Walczak	TUR 55.1
7 Wdowczyk	HKS 11.4	7 Tułeckii	LKS 24.5	7 Bartosik	TUR 55.4
8 Bednarski	LKS 11.5	8 Chudy	LKS 24.5	8 Oberbek	TUR 55.5
9 Durajski	PKS 11.5	9 Sysak	TUR 24.6	9 Puchałka	AZS 55.5
10 Tułeckii	LKS 11.6	10 Kun	PKS 24.7	10 Dychto	PKS 56.6

800 mtr.		1500 mtr.		5000 mtr.	
Whitfield	USA 1.49.2	Ericsson	Szw. 3.49.8	Reiff	Bel. 14.07.6
Kucharski	1.49.2	Kusociński	3.54	Kusociński	14.24.2
Statkiewicz	1.57.1	Widerski	4.07.4	Kielas	15.11
1 Dychto	PKS 2.03	1 Dychto	PKS 4.08.9	1 Krzesiński	F. 16.39.5
2 Krzesiński	PKS 2.07.7	2 Krzesiński	PKS 4.22.3	2 Nowak	DKS 17.31.6
3 Kundzik	TUR 2.07.8	3 Kundzik	TUR 4.24.3	3 Jaszczura	AZS 17.55.2
4 Gruszczyński	LKS 2.21.4	4 Wójcik	HKS 4.28	4 Sodula	LKS 18.35.8
5 Woźniakowski	LKS 2.21.9	5 Durajski	PKS 4.29.4	5 Musiałek	Wima 18.53.2
6 Grab	LKS 2.23	6 Kowalski	HKS 4.30.3		
7 Tyfa	LKS 2.31	7 Stepien	HKS 4.32		
8 Stepien	HKS 2.11.6	8 Poselt	Bor. 4.35.2		
		9 Jackowski	PKS 4.36.2		
		10 Scibiorek	HKS 4.38.2		

Sobczakówna i Boniecki biją rekordy okręgu w Warszawie

W niedzielę na pływalni YMCA w Warszawie
odbyły się zawody pływackie pomiędzy rep-
rezentacjami Łodzi i Warszawy. Było to czwar-
te spotkanie tych drużyn w walce o puchar Dyr.
GUKF T. Kuchara. Tym razem wyjątkowo
szczęście dopisało Warszawie, która będąc wy-
raźnie zespołem nieco gorszym, odniosła niki-
zycięstwo nad Łodzi w stosunku 81:79 a więc
zaledwie z różnicą 2 pkt. Łodzianie nie sprosta-
li Warszawianom w piłce wodnej, którzy dzierżą
w tym roku tytuł mistrza Polski w tej dyscy-
plinie sportowej. Przegrany mecz odebrał Ło-
dzianom dosłownie w ostatniej chwili zwycię-
stwo. W konkurencjach pływackich Łódź wy-
grała 6 konkurencji indywidualnych, podczas
gdy Warszawa tylko 2.

W sztafetach dzięki wspianemu finiszowi
Jery, Łódź wygrała na dystansie 3x100 m styl-
em zmiennym a bieg sztafetowy 5x50 st. dow.
przegrała o niecałe pół metra. Pomimo tej przy-
kroj niespodzianki Łódź mogła jeszcze wygrać
mech lub co najmniej zremisować, niestety Sze-
paniakówna w stylu dowolnym całkowicie za-
wiodła i dała się pokonać Warszawiankom, któ-
re uzyskały dużo gorsze czasy od jej normal-
nych wyników. (Kowalska niestety nie mogła
w tym biegu brać udziału, gdyż w drodze do
Warszawy zabolowała ją mocno gardło).

Jasnym punktem Łodzi były młodzieżka Sob-
czakówna, która pobila w Warszawie rekord
Okręgu Łódzkiego na 100 m st. dow. uzyskując
czas 1.29.0 min. Również i Boniecki pokazał

wielką ambicję wygrywając z wice-mistrzem
Polski Czuperskim i ustanawiając jednocześnie
także rekord Okręgu na 200 m st. dowolnym w
czasie 2.36.4 min.

Wspaniałym finiszem zaimponował widowni
warszawskiej Nikodemski który płynąc na 100
m. st. motylkowym z beznadziejnej wprost sy-
tuacji zdolał wyjść cało i wygrać swoją konku-
rencję.

Również i Pławik (Film) płynąc w konkuren-
cji z 3 juniorami warszawskimi wygrał swój
bieg.

Łodzianie zostali przyjęci gościnnie — mają
jednak pretensje do jednego z sędziów mierzą-
cych czas (był jednocześnie zapowiadaczem),
który po zwycięstwie Nikodemskiego w trakcie
spełnienia obowiązku sędziego wyraził się z
przekąsem, że „niestety — Łodzianin był pier-
wszy”. Jak na sędziego — obiektywizmu nie
wiele.

W sumie wygrała Warszawa, ale nawet kiero-
wnik drużyny warszawskiej ob. Jabłoński oś-
wiadczył po zawodach, że z tych pływaków któ-
rzy znaleźli się na pływalni warszawskiej
YMCA w ogólnym przekroju lepsi byli łodzian-
ie. Zauważył także, że mimo wysokiej przegranej
w piłce wodnej, łodzianie grają już wcale
nieźle. Jeśli chodzi o drugą uwagę to jest ona
raczej kurtuazyjna, natomiast pierwsza, odpo-
wiada, rzeczywistości stanowi rzecz.

Nie ma już nadziei...

PRAGA (obsł. wł.). Komentując tra-
giczne zaginięcie 6 wybitnych hokeistów
czeskosłowackich, którzy w poniedziałek
8 bm. wystartowali z lotniska w Bourges
w Paryżu do Londynu i do dnia dzisiej-
szego nie zostali odnalezieni — Czeska
Agencja Prasowa CTK podaje, iż według
opinii fachowców francuskich los zaginionych
jest już definitywnie przesądzony. Samolot wskutek gęstej mgły stracił praw-
dopodobnie orientację i runął do morza
w kanale La Manche.

Tabela kl. A

	gier	pkt.	st. br.
1. Concordia	5	10	13:2
2. Włóknarz	5	8	16:7
4. Lechia	5	6	9:9
5. Boruta	5	6	9:9
3. TUR	5	7	11:6
7. ZZK Łódź	5	3	9:10
8. LKS	5	3	9:19
6. ZZK Koluszki	5	4	7:12
9. Zjednoczone	5	2	6:10
10. Tomaszowianka	5	1	7:12

Dział oficjalny ŁOZB

Komunikat W-łu Sportowego Nr 14

1. Karze się 6-ciotygodniową dyskwalifi-
kacją za podwójne podpisanie karty zgło-
szenia z dalszą przynależnością do klubu
wymienionego na pierwszym miejscu, za-
wodnika Misiakiewicza Mariana K. S. Fil-
mowiec ponownie zgłoszonego do ZKS
„Metalowiec” Łódź. Dyskwalifikacja wcho-
dzi w życie z dniem 14. 10. br.

2. Udziela się nagany sekundantowi KS
„Concordia” obyw. Słusarskiemu za nie-
sportowe zachowanie się na zawodach
„Włóknarz” — „Concordia” w dniu 31. 10.
br.

3. Do Wydziału Sportowego dokooptowa-
ny został obyw. Czaplak Kazimierz.

4. Przypomina się klubom o przestrze-
ganiu Regulaminu Sportowego PZB § 21
str. 39.

5. W. S. wyznacza termin zawodów o
drużynowe mistrzostwo Okręgu między
Ch.Z.K.S. „Concordia” — LKS, które miały
się odbyć w dniu 7. 11 rb. na dzień 5. 12.
br. w Piotrkowie.

Przewodniczący
(—) M. Tyl

Sekretarz
(—) A. Klimczak

Wisła TUR 45:20
YMCA 30:39

W sali YMCA dbył się mecz ligowy koszyków
ki TUR-u i Wisły krakowskiej. Goście grali słab-
o, zwłaszcza w pierwszej części meczu i pod-
koniec zawodów.

TUR był dysponowany strzałowo. Najlepiej
wypadł Pawlak, słabo kryty przez obrońców.
Ogólny wynik 45:20. (25:6) dla łodzian.
Drugi występ krakowskiej Wisły w zawo-
dach o mistrzostwo ligi koszykowej wypadł zna-
cznie lepiej niż pierwszy.
Przyczyniła się do tego częściowo słabsza niż

tydzień temu gra YMCA. Poza tym goście przy-
zwyczajali się do sali łódzkiej a zwycięstwo pra-
wie do ostatniej minuty nie było pewne.

Kosze dla gości uzyskali: Dąbrowski 11, Ro-
wałówna 10, Arlet 4, Hegerle 3, Mikułowski 2.
Dla łodzian punkty zdobyli: Zylifski 13, Macie-
jewski 11, Barszczewski 9, oraz Dowgrod i Ula-
towski po 3.

Zawodami kierowali: Twardo z Warszawy i
Muszyński z Poznania, faworyzując lekko zes-
pół Wisły.
Publiczności dużo.

PIWO - to płynny chleb

11870k